

SLUŽBENE

VIJESTI

HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

GODIŠTE XVIII. ▣ ZAGREB 2019.

BROJ 1 (25)

**DOKUMENTI
PORUKE · IZJAVE · PISMA
PRIOPĆENJA
IMENOVANJA
VIJESTI**

**SLUŽBENE VIJESTI
HRVATSKE BISKUPSKE
KONFERENCIJE**
BROJ 1 (25)
GODIŠTE XVIII.
ZAGREB 2019.

IZDAJE
**HRVATSKA BISKUPSKA
KONFERENCIJA**
Ksaverska cesta 12A
Tel. 01 5635 001
e-mail: hbk@hbk.hr

UREDNIK
PETAR PALIĆ

GRAFIČKA PRIPREMA
TOMISLAV KOŠČAK, HILP

TISAK
DENONA, Zagreb

ISSN 1332-2354

SADRŽAJ

DOKUMENTI

Statut Hrvatske katoličke mreže	2
Statut Hrvatskog katoličkog radija	10
Statut Informativne katoličke agencije	17

PORUKE • IZJAVE • PISMA

Poruka Svetoga Oca Franje za 27. svjetski dan bolesnika	23
Poruka Svetoga Oca Franje za korizmu 2019.	25
Poruka Svetoga Oca Franje za 56. svjetski dan molitve za zvanja.	26
Poruka Svetoga Oca Franje za 53. svjetski dan sredstava društvene komunikacije.	28
Poruka Svetoga Oca Franje za Svjetski dan selilaca i izbjeglica	30
Poruka Svetoga Oca Franje za Svjetski dan misija 2019.	32
Poruka predsjednika Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života biskupa Zdenka Križića za Dan posvećenog života 2019. – »Baštinici Kristovi«	34
Poruka predsjednika Vijeća HBK za život i obitelj biskupa Mate Uzinića za Dan života 2019. – »Savjest u svjetlu zakona ljubavi«	35
Poruka predsjednika Odbora HBK za pastoral turista biskupa Tomislava Rogića za Nedjelju turizma 2019. – »Čovjekova potreba za odmorom i gostoljubivost«	37
Priopćenje Komisije Iustitia et pax Hrvatske biskupske konferencije o nasilju u društvu	38
Izjava Komisije Iustitia et pax Hrvatske biskupske konferencije o predstojećim izborima za Europski parlament	39

PRIOPĆENJA

Priopćenje s 58. plenarnog zasjedanja Sabora Hrvatske biskupske konferencije.	41
Priopćenje s 21. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH	42
Izjava katoličkih biskupa i episkopa Srpske pravoslavne Crkve sa susreta u Požegi	44
Priopćenje Hrvatske biskupske konferencije u svezi Komemoracije na Bleiburgu	45

IMENOVANJA

Mons. Ivan Ćurić imenovan pomoćnim biskupom Đakovačko – osječke nadbiskupije.	46
--	----

VIJESTI

Međureligijski susret u Zagrebu	47
---------------------------------------	----

DOKUMENTI

Na temelju kanona 822. *Zakonika kanonskoga prava*, članaka 2. i 12. *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima* (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 3/97) i članka 3. *Odluke o osnivanju Hrvatske katoličke mreže* br. 312/2014. koju je 14. svibnja 2014. godine donijela Hrvatska biskupska konferencija te uvažavajući civilne propise Republike Hrvatske, Hrvatska biskupska konferencija je na svojem 57. redovitom plenarnom zasjedanju dana 10. listopada 2018. donijela

STATUT HRVATSKE KATOLIČKE MREŽE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Hrvatska katolička mreža (dalje: HKM) je pravna osoba Katoličke Crkve koju je mjerodavna crkvena vlast osnovala kako bi odgovorila suvremenim komunikacijskim i medijskim izazovima te potrebama evangelizacije u službi Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj koja se kroz njih ostvaruje.

Članak 2.

Ovim Statutom za HKM uređuju se: (II.) pravni status; (III.) osnivač i osnivanje; (IV.) naziv, sjedište i pečat; (V.) svrha; (VI.) djelatnost; (VII.) odgovornost; (VIII.) predstavljanje i zastupanje; (IX.) tijela, ustroj i upravljanje ustanovom; (X.) opći normativni akti; (XI.) sredstva za rad i upravljanje imovinom; (XII.) javnost rada; (XIII.) nadzor nad pravilnošću i zakonitošću rada; (XIV.) poslovna i profesionalna tajna; (XV.) statusne promjene i prestanak ustanove; (XVI.) završne odredbe.

II. PRAVNI STATUS

Članak 3.

- (1) HKM je javna pravna osoba Katoličke Crkve.
- (2) HKM je crkvena ustanova.
- (3) Pravni status HKM-a u pravnom poretku Republike Hrvatske određen je na temelju članka 2.,

stavka 1. i 2. *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima*.

(4) HKM upisana je u *Evidenciju pravnih osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj* pod brojem 1.2039.

Članak 4.

(1) HKM je krovna ustanova u zajednici ustanova koju, osim nje, čine i Hrvatski katolički radio i Informativna katolička agencija.

(2) U zajednici ustanova iz stavka 1. ovoga članka HKM, Hrvatski katolički radio i Informativna katolička agencija zadržavaju vlastitu pravnu osobnost, status zasebne crkvene ustanove i organizacijsku posebnost.

(3) HKM kao krovna ustanova predstavlja zajednicu iz stavka 1. ovoga članka te poduzima sve radnje koje se odnose na te ustanove kada djeluju kao zajednica. O tome odnosi li se neka radnja na te ustanove kada djeluju kao zajednica iz stavka 1. ovoga članka, odluku donosi Upravno vijeće HKM-a.

(4) Zajednici ustanova iz stavka 1. ovoga članka odlukom Hrvatske biskupske konferencije mogu se pridružiti i druge ustanove Hrvatske biskupske konferencije čija je osnovna djelatnost proizvodnja i prenošenje medijskih sadržaja te komunikacija i evangelizacija u službi Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj.

(5) U slučajevima iz stavaka 3. i 4. ovoga članka HKM je nadređena ustanova, dok su ostale ustanove njoj svekoliko (pravno, hijerarhijski, organizacijski, u upravljanju i dr.) podređene i o njoj ovisne.

III. OSNIVAČ I OSNIVANJE

Članak 5.

- (1) Osnivač crkvene ustanove HKM je Hrvatska biskupska konferencija.
- (2) Hrvatska biskupska konferencija ima prava i obveze osnivača HKM-a na temelju *Odluke o osnivanju Hrvatske katoličke mreže* br. 312/2014. od 14. svibnja 2014. godine.
- (3) Trenutkom osnivanja HKM-a, Hrvatska biskupska konferencija postala je jedini nositelj članskih prava.
- (4) HKM nije glasilo Hrvatske biskupske konferencije niti izražava njezinu pravno relevantnu volju.
- (5) Hrvatska biskupska konferencija ne odgovara za HKM.

Članak 6.

Hrvatska biskupska konferencija povjerava vođenje poslova HKM-a prikladnim osobama koje sama imenuje.

IV. NAZIV, SJEDIŠTE I PEČAT

Članak 7.

- (1) Naziv je ustanove: *Hrvatska katolička mreža*. Pod tim nazivom obavlja svoju djelatnost i pojavljuje se u pravnome prometu.
- (2) Pokraćeni naziv ustanove je: *HKM*.

Članak 8.

Sjedište HKM-a je u Zagrebu, na adresi Ksaverska cesta 12a.

Članak 9.

- (1) HKM ima pečat okruglog oblika promjera 35 mm.
- (2) Uz gornji rub pečata iz stavka 1. ovoga članka upisan je tekst *Hrvatska katolička mreža*, a uz donji rub pečata tekst *Zagreb*.
- (3) U središtu pečata nalazi se pokraćeni naziv ustanove: *HKM*

V. SVRHA

Članak 10.

- (1) HKM djeluje u zajednici ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta ostvarujući svojom djelatnošću sljedeće svrhe: proizvodnja i prenošenje medijskih sadržaja te komunikacija i evangelizacija u službi Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj.

(2) U zajednici ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta, HKM ima vodeću upravnu i normativnu te koordinacijsku ulogu.

(3) Svrha je HKM-a unaprijediti djelovanje zajednice ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta u slobodnom, vjernom i učinkovitom prenošenju kršćanske poruke, cjelovitom informiranju i međusobnom povezivanju vjernika i svih ljudi dobre volje u njihovom djelovanju za sve što je dobro, lijepo i istinito.

(4) Svrha je HKM-a odgovoriti na izazove suvremene komunikacije koju obilježava prisutnost i razvoj digitalnih medija, čimbenici konvergencije i interaktivnosti.

VI. DJELATNOST

Članak 11.

(1) Osnovna djelatnost HKM-a je prikupljanje i posredovanje informacija o vjerskom i crkvenom životu, ali i o drugim javnim zbivanjima značajnim za život i djelovanje Crkve te prikupljanje, proizvodnja i prenošenje medijskih sadržaja.

(2) HKM može obavljati:

- izdavačku djelatnost
- umnožavanje snimljenih zapisa
- djelatnosti putničkih agencija i turoperatora; ostale usluge turistima, organiziranje hodočašća
- organiziranje susreta vjernika
- telekomunikacijske djelatnosti (prijenos zvuka, slike, podataka ili informacija svim vrstama prijenosa, održavanje mreža veza, prienos radijskog i televizijskog programa)
- obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje
- vjersko obrazovanje putem radija
- vjersko obrazovanje u okviru seminara i ljetnih škola
- izobrazba novinara i radijskih tehničara
- djelatnosti radija i televizije
- različite vrste zabavne djelatnosti
- djelatnosti novinskih agencija
- djelatnost pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga
- djelatnost objavljivanja audiovizualnog i radijskog programa
- djelatnost pružanja usluga elektroničkih publikacija
- djelatnost pružanja medijskih usluga televizije i/ili radija.

(3) HKM može obavljati i druge djelatnosti povezane s osnovnom djelatnošću i djelatnostima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 12.

U svojem djelovanju HKM provodi upute Svete Stolice, Hrvatske biskupske konferencije i smjernice crkvenog učiteljstva o korištenju medija za širenje kršćanske poruke.

Članak 13.

HKM obavlja djelatnost se u skladu s Planom i programom rada koji se donosi na godišnjoj osnovi.

Članak 14.

HKM može mijenjati djelatnost samo uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, pod pretpostavkama propisanim pravom.

VII. ODGOVORNOST

Članak 15.

Za svoje djelovanje HKM odgovara cijelom svojom imovinom.

VIII. PREDSTAVLJANJE I ZASTUPANJE

Članak 16.

- (1) Ravnatelj predstavlja i zastupa HKM.
- (2) Ravnatelj ima sva ovlaštenja u pravnom i platnom prometu u okvirima djelatnosti HKM-a, osim ovlaštenja za sklapanje ugovora o izvođenju investicijskih radova, nabavi i otuđenju opreme i druge imovine iznad vrijednosti utvrđene općim i partikularnim pravom Crkve i preuzimanja obveza za koje mu je prema odredbama kanonskog prava potrebna suglasnost mjerodavne crkvene vlasti. Ravnatelj je u svemu vezan općim i partikularnim pravilima Crkve o upravljanju vremenitim dobrima.
- (3) Ravnatelj smije sklopiti ugovor iz stavka 2. ovog članka samo ako je Hrvatska biskupska konferencija prethodno donijela odluku kojom ga na to ovlašćuje.

Članak 17.

- (1) Uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, Ravnatelj može svoja ovlaštenja za predstavljanje i zastupanje HKM-a prenijeti na druge djelatnike HKM-a ili ostale stručne osobe.
- (2) O prenošenju ovlasti iz stavka 1. ovog članka, Ravnatelj izdaje pisanu punomoć.
- (3) Punomoć iz stavka 2. ovog članka može se izdati za sklapanje ugovora, poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji, zastupanje u postupcima pred tijelima sudbene i državne vlasti i pravnim osobama s javnim ovlastima.

Članak 18.

Uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, Ravnatelj određuje osobe ovlaštene za potpisivanje financijske i druge dokumentacije.

IX. TIJELA, USTROJ I UPRAVLJANJE USTANOVOM

Članak 19.

- (1) Tijela HKM-a su: Upravno vijeće, Ravnatelj i Glavni urednik.
- (2) HKM može imati i druga tijela koja će imati savjetodavnu, nadzornu ili kakvu drugu funkciju. Predsjednik

Članak 20.

- (1) Predsjednik je redovno biskup koji predsjedava Odborom Hrvatske biskupske konferencije nadležnom za sredstva društvene komunikacije.
- (2) Odlukom Hrvatske biskupske konferencije, iznimno, Predsjednikom može biti imenovan i neki drugi biskup, ali pod pretpostavkom da je član Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 21.

Predsjednik:

1. saziva i predsjedava sjednicama Upravnog vijeća,
2. nadzire poslovanje HKM-a,
3. daje tumačenje Statuta HKM-a i podnosi zahtjev Hrvatskoj biskupskoj konferenciji zahtjev za suglasnost za njegovu promjenu,
4. Hrvatskoj biskupskoj konferenciji podnosi godišnje izvješće o radu i poslovanju HKM-a.
5. nadzire poslovanje Hrvatskog katoličkog radija i Informativne katoličke agencije kao ustanova u zajednici iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta, daje tumačenje njihovih statuta, podnosi zahtjev Hrvatskoj biskupskoj konferenciji za suglasnost za promjenu njihovih statuta.

Upravno vijeće

Članak 22.

Upravno vijeće čine: Predsjednik HKM-a, Ravnatelj HKM-a, Generalni tajnik HBK i dva člana koja imenuje Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 23.

Upravno vijeće:

1. predlaže Hrvatskoj biskupskoj konferenciji promjene Statuta HKM-a,

2. na prijedlog Ravnatelja HKM-a donosi provedbene akte HKM-a,
3. na prijedlog Ravnatelja HKM-a donosi godišnji Plan i program rada i prati njegovo ostvarenje,
4. daje Ravnatelju mišljenja i prijedloge o pitanjima od interesa za rad HKM-a,
5. uz prethodnu suglasnost HBK-a na prijedlog Ravnatelja HKM-a potvrđuje odluku Ravnatelja HKM-a o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika HKM-a,
6. nadzire zakonitost sklapanja obveznopravnih ugovora,
7. potvrđuje odluku Ravnatelja HKM-a o dodatku na plaću u slučajevima dodatnih zahtjeva na poslu ili iznadprosječnih rezultata u radu,
8. na prijedlog Ravnatelja HKM-a potvrđuje odluke o radnopravnim odnosima unutar HKM-a ili daje smjernice kako ih urediti,
9. uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije donosi odluku o izvođenju investicijskih radova, nabavi i otuđenju opreme i druge imovine veće vrijednosti,
10. nadzire gospodarsku, tehničku i administrativnu djelatnost HKM-a,
11. na prijedlog Ravnatelja HKM-a na kraju svake kalendarske godine daje suglasnost na financijski plan za iduću godinu te odlučuje o godišnjem obračunu
12. usmjerava programsko i sadržajno djelovanje HKM-a, suradnju i institucionalne odnose, uključujući i one s drugim medijima, kao i opću strategiju HKM-a,
13. obavlja druge poslove određene zakonom, ovim Statutom i aktom o osnivanju.
14. nadzire katolički identitet, kršćansku etiku i poslanje Hrvatske katoličke mreže,
15. upozorava Ravnatelja HKM-a na uočene nepravilnosti te predlaže mjere za njihovo uklanjanje.

Članak 24.

- (1) Upravno vijeće obavlja poslove iz svoje nadležnosti i donosi odluke na sjednici.
- (2) Sjednice Upravnog vijeća saziva Predsjednik HKM-a.
- (3) Predsjednik HKM-a ovlašten je odrediti drugog člana koji će umjesto njega sazvati sjednicu iz stavka 2. ovog članka.
- (4) Upravno vijeće raspravlja i odlučuje kada je na sjednici nazočno više od polovice svih njegovih članova.
- (5) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom glasova svih članova.

Članak 25.

Upravno vijeće donosi Poslovnik kojim se uređuju pitanja iz djelokruga njegova rada.

Članak 26.

- (1) Član Upravnog vijeća može biti razriješen dužnosti i prije isteka razdoblja za koje je imenovan ako:
  1. sam zatraži razrješenje,
  2. izgubi sposobnost za obnašanje dužnosti,
  3. svojim ponašanjem povrijedi dostojanstvo dužnosti koju obnaša,
  4. Hrvatska biskupska konferencija donese odluku o njegovu razrješenju.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, o imenovanju nedostajućega člana odlučuje Hrvatska biskupska konferencija.

Ravnatelj

Članak 27.

- (1) Ravnatelj donosi poslovne odluke te upravlja i vodi HKM.
- (2) Ravnatelj ustrojava, organizira i vodi rad i poslovanje HKM-a, te je odgovoran za zakonitost i stručnost rada.

Članak 28.

Ravnateljem može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu (teološkog, humanističkog ili društvenog smjera) i koja svojim ugledom i ponašanjem jamči kvalitetno vođenje HKM-a.

Članak 29.

Ravnatelja imenuje Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 30.

- (1) Mandat Ravnatelja traje pet godina.
- (2) Ista osoba može biti ponovno imenovana za Ravnatelja.

Članak 31.

Ravnatelj:

1. zastupa i predstavlja HKM, pojedinačno i samostalno u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima,
2. poduzima sve pravne radnje u ime i za račun HKM-a,
3. koordinira rad u djelatnostima HKM-a i njenih sastavnica,
4. odgovoran je za financijsko poslovanje HKM-a s pozornošću dobrog gospodarstvenika,

5. predlaže Upravnom vijeću godišnji Plan i program rada i Plan razvoja HKM-a,
6. do 30. studenog tekuće godine predlaže proračun za iduću godinu,
7. skrbi o provođenju odluka Upravnog vijeća i Hrvatske biskupske konferencije,
8. pokreće postupak donošenja i usklađivanja općih akata HKM-a s odredbama odgovarajućih zakona,
9. provodi opće akte HKM-a i donosi upute u svezi s time,
10. predlaže Upravnom vijeću mjere za izvršenje programa rada i plana razvoja HKM-a i provedbu godišnjeg proračuna,
11. podnosi Upravnom vijeću izvješće o godišnjem obračunu,
12. uz prethodnu suglasnost osnivača donosi odluku o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika HKM-a temeljem poslovnog plana prihvaćenog od Upravnog vijeća,
13. odluke o raspolaganju s novčanim sredstvima donosi prema općem i partikularnom pravu Crkve.
14. raspoređuje zaposlenike HKM-a na druge poslove u slučajevima utvrđenim odredbama zakona i drugih propisa,
15. donosi odluke o pojedinačnim pravima djelatnika u slučajevima utvrđenim odredbama zakona i drugih propisa,
16. provodi postupak i donosi mjere u slučajevima povrede radnih obveza djelatnika HKM-a u skladu s odredbama zakona i drugih propisa,
17. izvješćuje Upravno vijeće o odlukama o dodatcima na plaću u slučajevima dodatnih zahtjeva na poslu ili iznadprosječnih rezultata u radu,
18. izdaje djelatnicima HKM-a naloge za izvršenje određenih poslova i zadataka,
19. odlučuje o uporabi tehnike i opreme potrebne za proizvodnju i prenošenje medijskih sadržaja,
20. obavlja druge poslove utvrđene ovim Statutom, odlukama Hrvatske biskupske konferencije i civilnim propisima Republike Hrvatske.
21. Iznimno, po dopuštenju predsjednika HKM-a, ravnatelj HKM-a saziva sjednicu Upravnog vijeća.

Članak 32.

- (1) Ravnatelj može biti u radnom odnosu u HKM-u.
- (2) Ugovor o radu Ravnatelja uređen je propisima Republike Hrvatske koji uređuju radne odnose.

Članak 33.

Ravnatelj za poslove odgovara Hrvatskoj biskupskoj konferenciji.

Članak 34.

Prilikom obavljanja poslova i izvršavanja ovlaštenja Ravnatelj je obavezan postupati savjesno, pridržavajući se odredaba zakona RH i Statuta HKM-a, uputa mjerodavnih crkvenih i civilnih vlasti te godišnjeg Plana i programa rada i Financijskoga plana.

Članak 35.

(1) Ravnatelj snosi odgovornost za vlastite odluke kojima je nanesena imovinska ili neimovinska šteta HKM-u ili zajednici ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta.

(2) Ravnatelj ne odgovara za odluke za koje je dobio suglasnost ili je postupao po obveznom nalogu Hrvatske biskupske konferencije ili Upravnog vijeća, osim ako su suglasnost ili nalog dani u zabludi koju je skrivio Ravnatelj.

Članak 36.

(1) Ravnatelj može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

1. sam zatraži razrješenje,
2. izgubi sposobnost za obnašanje dužnosti,
3. svojim ponašanjem povrijedi dostojanstvo dužnosti koju obnaša,
4. Hrvatska biskupska konferencija donese odluku o njegovu razrješenju.

(2) Prije donošenja odluke o razrješenju, Ravnatelju će se dati mogućnost da se izjasni o razlozima za razrješenje.

Članak 37.

(1) U slučaju razrješenja dužnosti Ravnatelja imenovat će se vršitelj dužnosti Ravnatelja.

(2) Na temelju odluke Hrvatske biskupske konferencije vršitelja dužnosti Ravnatelja imenuje i razrješava Predsjednik HKM-a.

Glavni urednik

Članak 38.

(1) Na temelju odluke Hrvatske biskupske konferencije Glavnog urednika imenuje i razrješava Upravno vijeće.

(2) Glavni urednik može biti u radnom odnosu s HKM-om.

(3) Glavni urednik za svoj rad odgovara Upravnom vijeću i Ravnatelju HKM-a koje o svojem radu istinito i potpuno izvještava na zahtjev ili prema potrebi.

Članak 39.

Glavnim urednikom imenuje se osoba koja ima visoku stručnu spremu (teološkog, humanističkog ili

društvenog smjera) i koja svojim ugledom te ponašanjem jamči kvalitetnu realizaciju Plana i programa HKM-a.

Članak 40.

Glavni urednik:

1. provodi usklađivanje osoba, djelatnosti i svrha svih ustanova iz zajednice iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta.
2. brine se i odgovara za stalno, trajno i stručno obavljanje djelatnosti i stručno ostvarivanje svrha te programa svih ustanova iz zajednice iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta.
3. osigurava da se rad i program zajednice u cjelini i pojedinih ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta obavlja prema pravilima struke, vjerodostojno, istinoljubivo i u skladu s kršćanskim naukom.
4. prati suvremene trendove informiranja, prenošenja vijesti, emitiranja radijskoga programa te ih prema potrebi uvodi u ustanove iz zajednice iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta.
5. usklađuje i prilagođava djelatnost ustanova iz zajednice iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta medijskim i komunikacijskim politikama i ciljevima Svete Stolice te njezinih ustanova koje obavljaju djelatnosti na tome području.
6. pravilno prepoznaje, vrednuje i provodi medijsku i komunikacijsku politiku Hrvatske biskupske konferencije.
7. u svojem radu u svemu slijedi upute Hrvatske biskupske konferencije, Ravnatelja HKM-a i Upravnog vijeća HKM-a.
8. Uz suglasnost Ravnatelja HKM-a imenuje i razrješuje urednike redakcija, izvršne urednike i raspoređuje rad zaposlenika.
9. Ravnatelju HKM-a podnosi godišnji izvještaj o radu.

Ostala tijela

Članak 41.

- (1) HKM može imati i druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela.
- (2) Sastav, način osnivanja, djelokrug i mjerodavnost određuje se Poslovníkom HKM-a koji mora odobriti Hrvatska biskupska konferencija.

X. OPĆI NORMATIVNI AKTI

Članak 42.

Opći normativni akti HKM-a su:

1. Statut,

2. pravilnici,
3. poslovници,
4. odluke kojima se uređuju pojedina pitanja djelatnosti HKM-a.

Članak 43.

- (1) Statut donosi Hrvatska biskupska konferencija.
- (2) Pravilnike, poslovnice i odluke kojima se uređuju pojedina pitanja djelatnosti HKM-a donose nadležna tijela u skladu s ovim Statutom, aktom o osnivanju HKM-a i civilnim propisima Republike Hrvatske.
- (3) Kolegijalno tijelo iz ovoga Statuta opće akte donosi na sjednici na kojoj je nazočno više od polovice svih članova i većinom glasova svih članova.

XI. SREDSTVA ZA RAD I RASPOLAGANJE IMOVINOM

Članak 44.

Sredstva za rad i poslovanje HKM stječe iz:

1. sredstava osiguranih za osnivanje i početak rada,
2. vlastitih prihoda: radom djelatnika HKM-a; natječajima svojih programa i projekata u zemlji i inozemstvu; sudjelovanjem svojim programima i projektima na javnim natječajima,
3. sponzorstava,
4. dotacija od Hrvatske biskupske konferencije,
5. drugih izvora na način i pod pretpostavkama određenim ovim Statutom, aktom o osnivanju HKM-a i civilnim propisima.

Članak 45.

- (1) Financijsko poslovanje HKM-a odvija se u skladu s kanonskim i civilnim pravom.
- (2) Redovni uvid u financijsko poslovanje HKM-a provodi Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije koji jednom godišnje o tome dostavlja izvješće Ravnatelju HKM-a, Upravnom vijeću HKM-a i Saboru Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 46.

- (1) Za redovno financijsko poslovanje HKM-a odgovaran je njegov Ravnatelj.
- (2) O preuzimanju izvanrednih financijskih obveza od strane HKM-a mora prethodno biti obaviješten Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije.
- (3) Koordinaciju aktivnosti za obavljanje poslova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zajednički provode Upravno vijeće HKM-a i Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 47.

- (1) Vođenje računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova, evidencije financijskog poslovanja i sredstava obavlja se u skladu s pravilima kanonskog prava i civilnog prava Republike Hrvatske.
- (2) HKM je obavezan voditi poslovne knjige na način propisan civilnim pravom Republike Hrvatske.
- (3) Dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka HKM je obavezan čuvati na način utvrđenim civilnim pravom Republike Hrvatske.

Članak 48.

- (1) Ravnatelj predlaže proračun HKM-a za sljedeću godinu.
- (2) Ravnatelj će do 31. listopada prijedlog proračuna HKM-a za sljedeću poslovnu godinu dostaviti Financijskom uredu Hrvatske biskupske konferencije.
- (3) Prijedlog proračuna HKM-a odobrava Stalno vijeće Hrvatske biskupske konferencije.
- (4) Odobrenjem iz stavka 3 ovog članka proračun HKM-a je donesen.

Članak 49.

Imovinu HKM-a čine:

1. osnivački ulog,
2. sredstva stečena pružanjem usluga,
3. sredstva pribavljena iz drugih izvora utvrđena ovim Statutom.

Članak 50.

- (1) Imovinom HKM-a upravlja Ravnatelj uz prethodno pismeno odobrenje Hrvatske biskupske konferencije.
- (2) Prilikom upravljanja imovinom HKM-a, Ravnatelj je u svemu vezan općim i partikularnim pravilima Crkve o upravljanju vremenitim dobrima.

XII. JAVNOST RADA

Članak 51.

- (1) Rad HKM-a je javan.
- (2) HKM pravodobno i istinito izvješćuje javnost o obavljanju svoje djelatnosti.
- (3) HKM samostalno ili na zahtjev može izvijestiti javnost o pretpostavkama i načinu pružanja marketinških i drugih usluga.
- (4) HKM može sredstvima javnog priopćavanja davati obavijesti o obavljanju djelatnosti i omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.
- (5) HKM će uskratiti izvješćivanje i uvid u dokumentaciju ako se radi o poslovnoj i profesionalnoj tajni.

Članak 52.

Javnost rada HKM-a dodatno se osigurava se i ostvaruje:

1. kroz dostupnost javnosti podataka koji se upisuju u odgovarajuću javnu evidenciju,
2. podnošenjem izvješća mjerodavnoj vlasti,
3. organizacijom i proizvodnjom javno dostupnih sadržaja,
4. dostupnošću podataka javnosti na internetskoj stranici,
5. pravodobnim i istinitim obavješćivanjem zajednice ustanova iz članka 4. stavka 1. ovog Statuta.

Članak 53.

- (1) Javnost rada osigurava Ravnatelj.
- (2) Obavijesti i podatke o obavljanju djelatnosti ili uvid u dokumentaciju HKM-a može dati samo Ravnatelj uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća.

XIII. NADZOR NAD PRAVILNOŠĆU I ZAKONITOŠĆU RADA

Članak 54.

Nadzor nad pravilnošću i zakonitošću rada HKM-a provodi Hrvatska biskupska konferencija posredstvom tijela koje odredi svojom odlukom.

XIV. POSLOVNA I PROFESIONALNA TAJNA

Članak 55.

- (1) Poslovna tajna su podatci i isprave čije bi priopćavanje ili davanje neovlaštenim osobama bilo protivno interesima HKM-a ili neke od ustanova u zajednici iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta ili bi to štetilo njihovu poslovnom ugledu, ili interesu i ugledu zaposlenika te Hrvatskoj biskupskoj konferenciji.
- (2) Poslovnu su tajnu obvezni čuvati svi zaposlenici HKM-a kao i svi drugi suradnici koji na bilo kakav način saznaju za sadržaj koji se smatra poslovnom tajnom.

Članak 56.

Poslovnom tajnom smatraju se osobito:

1. akti koje Hrvatska biskupska konferencija, Upravno vijeće ili Ravnatelj proglaše poslovnom tajnom,
2. podatci koje nadležno tijelo kao povjerljive priopći HKM-u,
3. druge isprave ili podatci čije bi priopćavanje neovlaštenoj osobi bilo protivno interesu Hrvatske biskupske konferencije, HKM-a, zajednice ustanova iz članka 4. stavka 1 ovoga Statuta te donatora.

Članak 57.

- (1) Isprave i podatke koji čine tajnu smije priopćiti ili dati samo Ravnatelj uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća.
- (2) Povreda obveze čuvanja poslovne tajne je osobito teška povreda radne obveze.
- (3) Ravnatelj je zadužen za poslove čuvanja poslovne tajne.

Članak 58.

- (1) Profesionalna tajna obuhvaća načine i planove ostvarivanja poslovnih planova i ciljeva.
- (2) Povreda obveze čuvanja profesionalne tajne je osobito teška povreda radne obveze.
- (3) Ravnatelj je zadužen za poslove čuvanja profesionalne tajne.

XV. STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK USTANOVE

Članak 59.

O statusnim promjenama HKM-a odlučuje Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 60.

- (1) HKM prestaje pod pretpostavkama utvrđenim kanonskim pravom.
- (2) HKM prestaje i u sljedećim slučajevima:
  1. odlukom osnivača o prestanku ustanove,

2. statusnom promjenom – pripajanjem drugoj ustanovi, spajanjem s drugom ustanovom, podjelom na dvije ili više ustanova,
  3. pravomoćnošću kanonske odluke o zabrani ili prestanku obavljanja djelatnosti za koju je osnovana,
  4. pravomoćnošću kanonske sudske presude o ukidanju ustanove,
  5. provođenjem stečaja,
- (3) HKM može prestati kao posljedica nastupa relevantnih činjenica uređenih civilnim propisima Republike Hrvatske uz koje se povezuje prestanak ustanova.
- (4) U slučajevima iz sastavka 1., 2. i 3. ovoga članka, postupak likvidacije HKM-a provodi Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 61.

U slučaju prestanka HKM-a sva njezina imovina prenosi se na Hrvatsku biskupsku konferenciju.

XVI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 62.

- (1) Ovaj Statut stupa na snagu 11. listopada 2018. godine.
- (2) Stupanjem na snagu ovoga Statuta izvan snage stavlja se *Statut Hrvatske katoličke mreže* donesen 22. listopada 2014. i *Odluka Hrvatske biskupske konferencije* od 11. listopada 2017. kojom je bilo produljeno njegovo važenje.

Na temelju kanona 822. *Zakonika kanonskoga prava*, članka 2. i 12. *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima* (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 3/97), članka 13. *Odluke o osnivanju Hrvatskoga katoličkog radija* br. 260/BK-1994 koju je Hrvatska biskupska konferencija donijela 2. srpnja 1994. godine i *Zakona o ustanovama* (Narodne novine, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08) te uvažavajući druge civilne propise Republike Hrvatske, Hrvatska biskupska konferencija je na svojem 58. redovitom plenarnom zasjedanju dana 15. svibnja 2019. donijela

STATUT HRVATSKOGA KATOLIČKOG RADIJA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Hrvatski katolički radio (dalje: HKR) je pravna osoba Katoličke Crkve koju je mjerodavna crkvena vlast osnovala kako bi odgovorila suvremenim radiofonij-skim i radio-komunikacijskim izazovima evangelizacije u službi Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj i potrebama vjernoga, slobodnoga te učinkovitoga radijskoga prenošenja kršćanskoga nauka i njegove poruke.

Članak 2.

Ovim Statutom za HKR uređuju se: (II.) pravni status; (III.) osnivač i osnivanje; (IV.) naziv, sjedište i pečat; (V.) svrha; (VI.) djelatnost; (VII.) odgovornost; (VIII.) predstavljanje i zastupanje; (IX.) tijela, ustroj i upravljanje ustanovom; (X.) opći normativni akti; (XI.) sredstva za rad i upravljanje imovinom; (XII.) javnost rada; (XIII.) nadzor nad pravilnošću i zakonitošću rada; (XIV.) poslovna i profesionalna tajna; (XV.) statusne promjene i prestanak ustanove; (XVI.) završna odredba.

II. PRAVNI STATUS

Pravni status na kanonskome području

Članak 3.

- (1) HKR je javna pravna osoba Katoličke Crkve.
- (2) HKR je crkvena ustanova.
- (3) Pravni status HKR-a u pravnom poretku Republike Hrvatske određen je na temelju članka 2., stavka 1. i 2. *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima*.

Članak 4.

- (1) HKR djeluje u zajednici ustanova koju, osim njega, čine i Hrvatska katolička mreža kao krovna

ustanova te zajednice i Informativna katolička agencija.
(2) U zajednici ustanova iz stavka 1. ovoga članka HKR zadržava vlastitu pravnu osobnost, status zasebne crkvene ustanove i organizacijsku posebnost.

Pravni status na civilnome području

Članak 5.

- (1) U pravnom poretku Republike Hrvatske HKR je ustanova te se na njega primjenjuju civilni propisi kojima se uređuju ustanove.

(1) HKR je kao ustanova u pravnom poretku Republike Hrvatske upisan u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta (MBS) 080170474

(1) U pravnom poretku Republike Hrvatske HKR ima osobni identifikacijski broj (OIB) 79256796468

(1) HKR djeluje na temelju koncesije za obavljanje djelatnosti radija, državna razina 3 (DR-3), br. R-011/05.

III. OSNIVAČ I OSNIVANJE

Članak 6.

- (1) Osnivač crkvene ustanove HKR je Hrvatska biskupska konferencija.

(2) Hrvatska biskupska konferencija ima prava i obveze osnivača HKR-a na temelju *Odluke o osnivanju Hrvatskoga katoličkog radija* br. 260/BK-1994 od 2. srpnja 1994. godine.

(3) Trenutkom osnivanja HKR-a, Hrvatska biskupska konferencija postala je jedini nositelj članskih prava.

(4) HKR nije glasilo Hrvatske biskupske konferencije niti izražava njezinu pravno relevantnu volju.

(5) Hrvatska biskupska konferencija ne odgovara za HKR.

Članak 7.

Hrvatska biskupska konferencija povjerava vođenje poslova HKR-a prikladnim osobama koje sama imenuje.

IV. NAZIV, SJEDIŠTE I PEČAT

Članak 8.

(1) Naziv je ustanove: *Hrvatski katolički radio*. Pod tim nazivom obavlja svoju djelatnost i pojavljuje se u pravnome prometu.

(2) Pokraćeni naziv ustanove je: *HKR*.

Članak 9.

Sjedište HKR-a je u Zagrebu, na adresi Ksaverska cesta 12a.

Članak 10.

(1) HKR ima pečat okruglog oblika promjera 35 mm.

(2) Uz gornji rub pečata iz stavka 1. ovoga članka upisan je tekst *Hrvatski katolički radio*, a uz donji rub pečata tekst *Zagreb*.

(3) U središtu pečata nalazi se pokraćeni naziv ustanove: *HKR*

V. SVRHA

Članak 10.

(1) HKR djeluje u zajednici ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta ostvarujući svojom djelatnošću sljedeće svrhe: slobodno, vjerno i učinkovito navještanje kršćanske poruke te cjelovito izvješćivanje i međusobno povezivanje vjernika i svih ljudi dobre volje u njihovu djelovanju za sve što je dobro, lijepo i istinito.

(2) Svrha je HKR-a odgovoriti na izazove suvremene komunikacije koju obilježava prisutnost i razvoj digitalnih medija, čimbenici konvergencije i interaktivnosti.

VI. DJELATNOST

Članak 11.

(1) Osnovna je djelatnost HKR-a proizvodnja i emitiranje radijskog programa.

(2) HKRM može obavljati:

- izdavačku djelatnost
- umnožavanje snimljenih zapisa
- djelatnosti putničkih agencija i turoperatora; ostale usluge turistima, organiziranje hodočašća
- organiziranje susreta vjernika
- telekomunikacijske djelatnosti (prijenos zvuka,

slike, podataka ili informacija svim vrstama prijenosa, održavanje mreža veza, prijenos radijskog i televizijskog programa)

- obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje
  - vjersko obrazovanje putem radija
  - vjersko obrazovanje u okviru seminara i ljetnih škola
  - izobrazba novinara i radijskih tehničara
  - djelatnosti radija i televizije
  - različite vrste zabavne djelatnosti
  - djelatnosti novinskih agencija
  - djelatnost pružanja audio i/ili audiovizualnih medijskih usluga
  - djelatnost pružanja usluga elektroničkih publikacija
  - djelatnost objavljivanja audiovizualnog i radijskog programa
  - djelatnost pružanja medijskih usluga televizije i/ili radija.
- (3) HKR može obavljati i druge djelatnosti povezane s osnovnom djelatnošću i djelatnostima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 12.

U svojem djelovanju HKR provodi upute Svete Stolice, Hrvatske biskupske konferencije i smjernice crkvenog učiteljstva o korištenju radija za širenje kršćanske poruke.

Članak 13.

HKR obavlja djelatnost se u skladu s Planom i programom rada koji se donosi na godišnjoj osnovi.

Članak 14.

HKR može mijenjati djelatnost samo uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, pod pretpostavkama propisanim pravom.

VII. ODGOVORNOST

Članak 15.

Za svoje djelovanje HKR odgovara cijelom svojom imovinom.

VIII. PREDSTAVLJANJE I ZASTUPANJE

Članak 16.

- (1) HKR predstavlja i zastupa Ravnatelj.
- (2) Ravnatelj ima sva ovlaštenja u pravnom prometu u okvirima djelatnosti HKR-a, osim ovlaštenja za

sklapanja ugovora o izvođenju investicijskih radova, nabavi i otuđenju opreme i druge imovine iznad vrijednosti utvrđene općim i partikularnim pravom Crkve te preuzimanja obveza za koje mu je prema odredbama kanonskog prava potrebna suglasnost mjerodavne crkvene vlasti. Ravnatelj je u svemu vezan općim i partikularnim pravilima Crkve o upravljanju vremenitim dobrima.

(3) Ravnatelj smije sklopiti ugovor iz stavka 2. ovog članka samo ako je Hrvatska biskupska konferencija prethodno donijela odluku kojom ga na to ovlašćuje.

Članak 17.

(1) Uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, Ravnatelj može svoja ovlaštenja za predstavljanje i zastupanje HKR-a prenijeti na druge djelatnike HKR-a ili ostale stručne osobe.

(2) O prenošenju ovlasti iz stavka 1. ovog članka, Ravnatelj izdaje pisanu punomoć.

(3) Punomoć iz stavka 2. ovog članka može se izdati za sklapanje ugovora, poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji, zastupanje u postupcima pred tijelima sudbene i državne vlasti i pravnim osobama s javnim ovlastima.

Članak 18.

Uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, Ravnatelj određuje osobe ovlaštene za potpisivanje financijske i druge dokumentacije.

IX. TIJELA, USTROJ I UPRAVLJANJE USTANOVOM

Članak 19.

(1) Tijela HKR-a su: Upravno vijeće, Ravnatelj i Glavni urednik.

(2) HKR može imati i druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela. Njihov sastav, način osnivanja, djelokrug i mjerodavnost određuje se Poslovníkom HKM-a.

Upravno vijeće

Članak 20.

(1) Upravno vijeće HKR-a čini Upravno vijeće Hrvatske katoličke mreže.

(2) Na sva pitanja glede Upravnog vijeća HKR-a koja nisu uređena ovim Statutom primjenjuju se pravila o Upravnom vijeću Hrvatske katoličke mreže iz *Statuta Hrvatske katoličke mreže*.

Članak 21.

Upravno vijeće:

1. predlaže Hrvatskoj biskupskoj konferenciji promjene Statuta HKR-a,
2. na prijedlog Ravnatelja HKR-a donosi provedbene akte HKR-a,
3. na prijedlog Ravnatelja HKR-a donosi godišnji Plan i program rada i prati njegovo ostvarenje,
4. daje Ravnatelju mišljenja i prijedloge o pitanjima od interesa za rad HKR-a,
5. uz prethodnu suglasnost HBK a na prijedlog Ravnatelja HKR-a potvrđuje odluku Ravnatelja HKR-a o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika HKR-a,
6. nadzire zakonitost sklapanja obveznopravnih ugovora,
7. potvrđuje odluku Ravnatelja HKR-a o dodatku na plaću u slučajevima dodatnih zahtjeva na poslu ili iznadprosječnih rezultata u radu,
8. na prijedlog Ravnatelja HKR-a potvrđuje odluke o radnopravnim odnosima unutar HKR-a ili daje smjernice kako ih urediti,
9. uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije donosi odluku o izvođenju investicijskih radova, nabavi i otuđenju opreme i druge imovine veće vrijednosti,
10. nadzire gospodarsku, tehničku i administrativnu djelatnost HKR-a,
11. na prijedlog Ravnatelja HKR-a na kraju svake kalendarske godine daje suglasnost na financijski plan za iduću godinu te odlučuje o godišnjem obračunu
12. usmjerava programsko i sadržajno djelovanje HKR-a, suradnju i institucionalne odnose, uključujući i one s drugim medijima, kao i opću strategiju HKR-a,
13. obavlja druge poslove određene zakonom, ovim Statutom i aktom o osnivanju.
14. nadzire katolički identitet, kršćansku etiku i poslanje Hrvatskog katoličkog radija,
15. upozorava Ravnatelja HKR-a na uočene nepravilnosti te predlaže mjere za njihovo uklanjanje.

Članak 22.

- (1) Upravno vijeće obavlja poslove iz svoje nadležnosti i donosi odluke na sjednici.
- (2) Sjednice Upravnog vijeća saziva Predsjednik HKR-a.
- (3) Predsjednik HKR-a ovlašten je odrediti drugog člana koji će umjesto njega sazvati sjednicu iz stavka 2. ovog članka.
- (4) Upravno vijeće raspravlja i odlučuje kada je na sjednici nazočno više od polovice svih njegovih članova.

(5) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom glasova svih članova.

Ravnatelj

Članak 23.

(1) Ravnatelj donosi poslovne odluke te upravlja i vodi HKR.

(2) Ravnatelj je odgovoran za zakonitost i stručnost rada.

Članak 24.

(1) Ravnatelj HKR-a je Ravnatelj Hrvatske katoličke mreže.

(2) Na sva pitanja glede Ravnatelja HKR-a koja nisu uređena ovim Statutom primjenjuju se pravila o Ravnatelju Hrvatske katoličke mreže iz *Statuta Hrvatske katoličke mreže*.

Članak 25.

Ravnatelj:

1. zastupa i predstavlja HKR, pojedinačno i samostalno u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima,
2. poduzima sve pravne radnje u ime i za račun HKR-a,
3. koordinira rad u djelatnostima HKR-a,
4. odgovoran je za financijsko poslovanje HKR-a s pozornošću dobrog gospodarstvenika,
5. predlaže Upravnom vijeću godišnji Plan i program rada i Plan razvoja HKR-a,
6. do 30. studenog tekuće godine predlaže proračun za iduću godinu,
7. skrbi o provođenju odluka Upravnog vijeća i Hrvatske biskupske konferencije,
8. pokreće postupak donošenja i usklađivanja općih akata HKR-a s odredbama odgovarajućih zakona,
9. provodi opće akte HKR-a i donosi upute u svezi s time,
10. predlaže Upravnom vijeću mjere za izvršenje programa rada i plana razvoja HKR-a i provedbu godišnjeg proračuna,
11. podnosi Upravnom vijeću izvješće o godišnjem obračunu,
12. uz prethodnu suglasnost osnivača donosi odluku o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika HKR-a temeljem poslovnog plana prihvaćenog od Upravnog vijeća,
13. odluke o raspolaganju s novčanim sredstvima donosi prema općem i partikularnom pravu Crkve.
14. raspoređuje zaposlenike HKR-a na druge poslove u slučajevima utvrđenim odredbama zakona i drugih propisa,

15. donosi odluke o pojedinačnim pravima djelatnika u slučajevima utvrđenim odredbama zakona i drugih propisa,

16. provodi postupak i donosi mjere u slučajevima povrede radnih obveza djelatnika HKR-a u skladu s odredbama zakona i drugih propisa,

17. izvješćuje Upravno vijeće o odlukama o dodatcima na plaću u slučajevima dodatnih zahtjeva na poslu ili iznadprosječnih rezultata u radu,

18. izdaje djelatnicima HKR-a naloge za izvršenje određenih poslova i zadataka,

19. odlučuje o uporabi tehnike i opreme potrebne za proizvodnju i prenošenje medijskih sadržaja,

20. obavlja druge poslove utvrđene ovim Statutom, odlukama Hrvatske biskupske konferencije i civilnim propisima Republike Hrvatske.

21. Iznimno, po dopuštenju predsjednika HKR-a, ravnatelj HKR-a saziva sjednicu Upravnog vijeća.

Glavni urednik

Članak 26.

(1) Glavni urednik HKR-a je Glavni urednik Hrvatske katoličke mreže

(2) Glavni urednik za svoj rad odgovara Upravnom vijeću i Ravnatelju HKR-a koje o svojem radu istinito i potpuno izvještava na zahtjev ili prema potrebi.

(3) Na sva pitanja glede Glavnog urednika HKR-a koja nisu uređena ovim Statutom primjenjuju se pravila o Glavnom uredniku Hrvatske katoličke mreže iz *Statuta Hrvatske katoličke mreže*.

Članak 27.

Glavni urednik:

1. neposredno je odgovoran za cjelokupni sadržaj programa i svih izdanja HKR-a,
2. neposredno je odgovoran za organiziranje, učinkovitost i razvoj svih jedinica proizvodnje programa,
3. usmjerava, nadzire i promiče realizaciju radijskog programa,
4. oblikuje programski i uređivački koncept HKR-a,
5. savjetuje se s Ravnateljem o prijedlozima koji se upućuju Upravnom vijeću o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika i drugog osoblja koje neposredno proizvodi i emitira program HKR-a,
6. uz suglasnost ravnatelja HKR-a imenuje i razrješuje urednike redakcija, izvršne urednike i raspoređuje rad zaposlenika,
7. pravilno prepoznaje, vrednuje i provodi medijsku i komunikacijsku politiku Hrvatske biskupske konferencije,

8. zajedno s Ravnateljem odlučuje o uporabi tehnike potrebne za proizvodnju i emitiranje programa.
9. Ravnatelju HKR-a podnosi godišnji izvještaj o radu.

X. OPĆINORMATIVNI AKTI

Članak 28.

Opći normativni akti HKR-a su:

1. Statut,
2. pravilnici,
3. poslovnici,
4. odluke kojima se uređuju pojedina pitanja djelatnosti HKR-a.

Članak 29.

- (1) Statut donosi Hrvatska biskupska konferencija.
- (2) Pravilnike, poslovnike i odluke kojima se uređuju pojedina pitanja djelatnosti HKR-a donose nadležna tijela u skladu s ovim Statutom, aktom o osnivanju HKR-a i civilnim propisima Republike Hrvatske.
- (3) Kolegijalno tijelo iz ovoga Statuta opće akte donosi na sjednici na kojoj je nazočno više od polovice svih članova i većinom glasova svih članova.

XI. SREDSTVA ZA RAD I RASPOLAGANJE IMOVINOM

Članak 30.

Sredstva za rad i poslovanje HKR stječe iz:

1. sredstava osiguranih za osnivanje i početak rada,
2. vlastitih prihoda: radom djelatnika HKR-a; natječajima svojih programa i projekata u zemlji i inozemstvu; sudjelovanjem svojim programima i projektima na javnim natječajima,
3. sponzorstava,
4. dotacija od Hrvatske biskupske konferencije,
5. drugih izvora na način i pod pretpostavkama određenim ovim Statutom, aktom o osnivanju HKR-a i civilnim propisima.

Članak 31.

- (1) Financijsko poslovanje HKR-a odvija se u skladu s kanonskim i civilnim pravom.
- (2) Redovni uvid u financijsko poslovanje HKR-a provodi Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije koji jednom godišnje o tome dostavlja izvješće Ravnatelju HKR-a, Upravnom vijeću HKR-a i Saboru Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 32.

- (1) Za redovito financijsko poslovanje HKR-a odgovaran je njegov Ravnatelj.
- (2) O preuzimanju izvanrednih financijskih obveza od strane HKR-a mora prethodno biti obaviješten Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije.
- (3) Koordinaciju aktivnosti za obavljanje poslova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zajednički provode Upravno vijeće HKR-a i Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 33.

- (1) Vođenje računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova, evidencije financijskog poslovanja i sredstava obavlja se u skladu s pravilima kanonskog prava i civilnog prava Republike Hrvatske.
- (2) HKR je obavezan voditi poslovne knjige na način propisan civilnim pravom Republike Hrvatske.
- (3) Dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka HKR je obavezan čuvati na način utvrđenim civilnim pravom Republike Hrvatske.

Članak 34.

- (1) Ravnatelj predlaže proračun HKR-a za sljedeću godinu.
- (2) Ravnatelj će do 31. listopada prijedlog proračuna HKR-a dostaviti Financijskom uredu Hrvatske biskupske konferencije.
- (3) Prijedlog proračuna HKR-a odobrava Stalno vijeće Hrvatske biskupske konferencije.
- (4) Odobrenjem iz stavka 3. ovoga članka proračuna HKR-a je donesen.

Članak 35.

Imovinu HKR-a čine:

1. osnivački ulog,
2. sredstva stečena pružanjem usluga,
3. sredstva pribavljena iz drugih izvora utvrđena ovim Statutom.

Članak 36.

- (1) Imovinom HKR-a upravlja Ravnatelj uz prethodno pismeno odobrenje Hrvatske biskupske konferencije.
- (2) Prilikom upravljanja imovinom HKR-a, Ravnatelj je u svemu vezan općim i partikularnim pravilima Crkve o upravljanju vremenitim dobrima.

XII. JAVNOST RADA

Članak 37.

- (1) Rad HKR-a je javan.
- (2) HKR pravodobno i istinito izvješćuje javnost o obavljanju svoje djelatnosti.
- (3) HKR samostalno ili na zahtjev može izvijestiti javnost o pretpostavkama i načinu pružanja marketinških i drugih usluga.
- (4) HKR može sredstvima javnog priopćavanja davati obavijesti o obavljanju djelatnosti i omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.
- (5) HKR će uskratiti izvješćivanje i uvid u dokumentaciju ako se radi o poslovnoj i profesionalnoj tajni.

Članak 38.

Javnost rada HKR-a dodatno se osigurava se i ostvaruje:

1. kroz dostupnost javnosti podataka koji se upisuju u odgovarajuću javnu evidenciju,
2. podnošenjem izvješća mjerodavnoj vlasti,
3. organizacijom i proizvodnjom javno dostupnih sadržaja,
4. dostupnošću podataka javnosti na internetskoj stranici.

Članak 39.

- (1) Javnost rada osigurava Ravnatelj.
- (2) Obavijesti i podatke o obavljanju djelatnosti ili uvid u dokumentaciju HKR-a može dati samo Ravnatelj uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća.

XIII. NADZOR NAD PRAVILNOŠĆU I ZAKONITOŠĆU RADA

Članak 40.

Nadzor nad pravilnošću i zakonitošću rada HKR-a provodi Hrvatska biskupska konferencija posredstvom tijela koje odredi svojom odlukom.

XIV. POSLOVNA I PROFESIONALNA TAJNA

Članak 41.

- (1) Poslovna tajna su podatci i isprave čije bi priopćavanje ili davanje neovlaštenim osobama bilo protivno interesima HKR-a ili neke od ustanova u zajednici iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta ili bi to štetilo njihovu poslovnom ugledu, ili interesu i ugledu zaposlenika te Hrvatskoj biskupskoj konferenciji.

- (2) Poslovnu su tajnu obvezni čuvati svi zaposlenici HKR-a kao i svi drugi suradnici koji na bilo kakav način saznaju za sadržaj koji se smatra poslovnom tajnom.

Članak 42.

Poslovnom tajnom smatraju se osobito:

1. akti koje Hrvatska biskupska konferencija, Upravno vijeće ili ravnatelj proglašaju poslovnom tajnom,
2. podatci koje nadležno tijelo kao povjerljive priopći HKR-u,
3. druge isprave ili podatci čije bi priopćavanje neovlaštenoj osobi bilo protivno interesu Hrvatske biskupske konferencije, HKR-a, zajednice ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta te donatora.

Članak 43.

- (1) Isprave i podatke koji čine tajnu smije priopćiti ili dati samo Ravnatelj uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća.
- (2) Povreda obveze čuvanja poslovne tajne je osobito teška povreda radne obveze.
- (3) Ravnatelj je zadužen za poslove čuvanja poslovne tajne.

Članak 44.

- (1) Profesionalna tajna obuhvaća načine i planove ostvarivanja poslovnih planova i ciljeva.
- 2) Povreda obveze čuvanja profesionalne tajne je osobito teška povreda radne obveze.
- (3) Ravnatelj je zadužen za poslove čuvanja profesionalne tajne.

XV. STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK USTANOVE

Članak 45.

O statusnim promjenama HKR-a odlučuje Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 46.

- (1) HKR prestaje pod pretpostavkama utvrđenim kanonskim pravom.
- (2) HKR prestaje i u sljedećim slučajevima:
  1. odlukom osnivača o prestanku ustanove,
  2. statusnom promjenom – pripajanjem drugoj ustanovi, spajanjem s drugom ustanovom, podjelom na dvije ili više ustanova,
  3. pravomoćnošću kanonske odluke o zabrani ili prestanku obavljanja djelatnosti za koju je osnovana,

4. pravomoćnošću kanonske sudske presude o ukidanju ustanove,
  5. provođenjem stečaja,
- (3) HKR može prestati kao posljedica nastupa relevantnih činjenica uređenih civilnim propisima Republike Hrvatske uz koje se povezuje prestanak ustanova.
- (4) U slučajevima iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, postupak likvidacije HKR-a provodi Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 47.

U slučaju prestanka HKR-a sva njegova imovina prenosi se na Hrvatsku biskupsku konferenciju.

XVI. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 48.

Ovaj Statut stupa na snagu 1. lipnja 2019. godine.

Na temelju kanona 822. *Zakonika kanonskoga prava*, članaka 2. i 12. *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima* (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 3/97) i članka 3. *Odluke o osnivanju Informativne katoličke agencije* br. 124/93-BK koju je 22. travnja 1993. godine donijela Hrvatska biskupska konferencija te uvažavajući civilne propise Republike Hrvatske, Hrvatska biskupska konferencija je na svojem 58. redovitom plenarnom zasjedanju dana 15. svibnja 2019. donijela

STATUT INFORMATIVNE KATOLIČKE AGENCIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Informativna katolička agencija (dalje: IKA) je pravna osoba Katoličke Crkve koju je mjerodavna crkvena vlast osnovala kako bi odgovorila suvremenim informativnim, informacijskim i komunikacijskim izazovima povezanim s evangelizacijom u službi Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj i potrebama vjernoga, slobodnoga te učinkovitoga prenošenja kršćanskoga nauka i njegove poruke.

Članak 2.

Ovim Statutom za IKA-u uređuju se: (II.) pravni status; (III.) osnivač i osnivanje; (IV.) naziv, sjedište i pečat; (V.) svrha; (VI.) djelatnost; (VII.) odgovornost; (VIII.) predstavljanje i zastupanje; (IX.) tijela, ustroj i upravljanje ustanovom; (X.) opći normativni akti; (XI.) sredstva za rad i upravljanje imovinom; (XII.) javnost rada; (XIII.) nadzor nad pravilnošću i zakonitošću rada; (XIV.) poslovna i profesionalna tajna; (XV.) statusne promjene i prestanak ustanove; (XVI.) završne odredbe.

II. PRAVNI STATUS

Članak 3.

- (1) IKA je javna pravna osoba Katoličke Crkve.
- (2) IKA je crkvena ustanova.
- (3) Pravni status IKA-e u pravnom poretku Republike Hrvatske određen je na temelju članka 2., stavka 1. i 2. *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima*.
- (4) IKA upisana je u *Evidenciju pravnih osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj* pod brojem 1.1868.

Članak 4.

- (1) IKA djeluje u zajednici ustanova koju, osim nje, čine i Hrvatska katolička mreža kao krovna ustanova te zajednice i Hrvatski katolički radio.

- (2) U zajednici ustanova iz stavka 1. ovoga članka IKA zadržava vlastitu pravnu osobnost, status zasebne crkvene ustanove i organizacijsku posebnost.

III. OSNIVAČ I OSNIVANJE

Članak 5.

- (1) Osnivač crkvene ustanove IKA-e je Hrvatska biskupska konferencija.
- (2) Hrvatska biskupska konferencija ima prava i obveze osnivača IKA-a na temelju *Odluke o osnivanju Informativne katoličke agencije* br. 124/93-BK od 22. travnja 1993. godine.
- (3) Trenutkom osnivanja IKA-e, Hrvatska biskupska konferencija postala je jedini nositelj članskih prava.
- (4) IKA nije glasilo Hrvatske biskupske konferencije niti izražava njezinu pravno relevantnu volju.
- (5) Hrvatska biskupska konferencija ne odgovara za IKA-u.

Članak 6.

Hrvatska biskupska konferencija povjerava vođenje poslova IKA-e prikladnim osobama koje sama imenuje.

IV. NAZIV, SJEDIŠTE I PEČAT

Članak 7.

- (1) Naziv je ustanove: *Informativna katolička agencija*. Pod tim nazivom obavlja svoju djelatnost i pojavljuje se u pravnome prometu.
- (2) Pokraćeni naziv ustanove je: *IKA*.

Članak 8.

Sjedište IKA-e je u Zagrebu, na adresi Ksaverska cesta 12a.

Članak 9.

- (1) IKA ima pečat okruglog oblika promjera 35 mm.
- (2) Uz gornji rub pečata iz stavka 1. ovoga članka upi-

san je tekst *Informativna katolička agencija*, a uz donji rub pečata tekst *Zagreb*.

(3) U središtu pečata nalazi se pokraćeni naziv ustanove: *IKA*

V. SVRHA

Članak 10.

(1) IKA djeluje u zajednici ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta ostvarujući svojom djelatnošću informiranje i komunikaciju sa svrhom evangelizacije u službi Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj.

(2) Svrha je IKA-e odgovoriti na izazove suvremenog informiranja i komunikacije koju obilježava prisutnost i razvoj digitalnih medija, čimbenici konvergenije i interaktivnosti.

VI. DJELATNOST

Članak 11.

(1) Osnovna je djelatnost IKA-e prikupljanje i prenošenje informacija o vjerskom i crkvenom životu, ali i o drugim javnim događajima od važnosti za život i djelovanje Crkve.

(2) Posebna je zadaća IKA-e sustavno pratiti aktivnosti i naučavanje Rimskoga prvosvećenika i Hrvatske biskupske konferencije.

(3) U dogovoru s Tajništvom Hrvatske biskupske konferencije, IKA prevodi na hrvatski jezik pojedine dokumente koje izdaju tijela Svete Stolice i biskupske konferencije drugih zemalja.

(4) U dogovoru s Tajništvom Hrvatske biskupske konferencije IKA na hrvatski jezik prevodi pojedine akte koje izdaju tijela Svete Stolice i biskupske konferencije drugih zemalja.

(5) Vijesti, komentare, crkvene akte i prikaze IKA prikladno obrađuje, objavljuje i prosljeđuje na objavu sredstvima javnog priopćavanja.

(6) IKA na poseban način surađuje i usklađuje svoju djelatnost s Hrvatskim katoličkim radijem, Tiskovnim uredom Hrvatske biskupske konferencije i tiskovnim uredima biskupija i nadbiskupija u Republici Hrvatskoj.

(7) IKA može obavljati i druge djelatnosti povezane s osnovnom djelatnošću.

Članak 12.

U svojem djelovanju IKA provodi upute Svete Stolice, Hrvatske biskupske konferencije i smjernice crkvenog učiteljstva o korištenju informativnih medija za širenje kršćanske poruke.

Članak 13.

IKA obavlja djelatnost se u skladu s Planom i programom rada koji se donosi na godišnjoj osnovi.

Članak 14.

IKA može mijenjati djelatnost samo uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, pod pretpostavkama propisanim pravom.

VII. ODGOVORNOST

Članak 15.

Za svoje djelovanje IKA odgovara cijelom svojom imovinom.

VIII. PREDSTAVLJANJE I ZASTUPANJE

Članak 16.

(1) IKA-u predstavlja i zastupa Ravnatelj.

(2) Ravnatelj ima sva ovlaštenja u pravnom prometu u okvirima djelatnosti IKA-e, osim ovlaštenja za sklapanja ugovora o izvođenju investicijskih radova, nabavi i otuđenju opreme i druge imovine utvrđene općim i partikularnim pravom Crkve i preuzimanja obveza za koje mu je prema odredbama kanonskog prava potrebna suglasnost mjerodavne crkvene vlasti. Ravnatelj je u svemu vezan općim i partikularnim pravilima Crkve o upravljanju vremenitim dobrima.

(3) Ravnatelj smije sklopiti ugovor iz stavka 2. ovog članka samo ako je Hrvatska biskupska konferencija prethodno donijela odluku kojom ga na to ovlašćuje.

Članak 17.

(1) Uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, Ravnatelj može svoja ovlaštenja za predstavljanje i zastupanje IKA-e prenijeti na druge djelatnike IKA-e ili ostale stručne osobe.

(2) O prenošenju ovlasti iz stavka 1. ovog članka, Ravnatelj izdaje pisanu punomoć.

(3) Punomoć iz stavka 2. ovog članka može se izdati za sklapanje ugovora, poduzimanje odgovarajućih pravnih radnji, zastupanje u postupcima pred tijelima sudbene i državne vlasti i pravnim osobama s javnim ovlastima.

Članak 18.

Uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije, Ravnatelj određuje osobe ovlaštene za potpisivanje financijske i druge dokumentacije.

IX. TIJELA, USTROJ I UPRAVLJANJE USTANOVOM

Članak 19.

- (1) Tijela IKA-e su: Upravno vijeće, Ravnatelj i Glavni urednik.
- (2) IKA može imati i druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela. Njihov sastav, način osnivanja, djelokrug i mjerodavnost određuje se Poslovníkom HKM-a.

Upravno vijeće

Članak 20.

- (1) Upravno vijeće IKA-e čini Upravno vijeće Hrvatske katoličke mreže.
- (2) Na sva pitanja glede Upravnog vijeća IKA-e koja nisu uređena ovim Statutom primjenjuju se pravila o Upravnom vijeću Hrvatske katoličke mreže iz *Statuta Hrvatske katoličke mreže*.

Članak 21.

Upravno vijeće:

1. predlaže Hrvatskoj biskupskoj konferenciji promjene Statuta IKA-e,
2. na prijedlog Ravnatelja IKA-e donosi provedbene akte IKA-e,
3. na prijedlog Ravnatelja IKA-e donosi godišnji Plan i program rada i prati njegovo ostvarenje,
4. daje Ravnatelju mišljenja i prijedloge o pitanjima od interesa za rad IKA-e,
5. uz prethodnu suglasnost HBK a na prijedlog Ravnatelja IKA-e potvrđuje odluku Ravnatelja IKA-e o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika IKA-e,
6. nadzire zakonitost sklapanja obveznopravnih ugovora,
7. potvrđuje odluku Ravnatelja IKA-e o dodatku na plaću u slučajevima dodatnih zahtjeva na poslu ili iznadprosječnih rezultata u radu,
8. na prijedlog Ravnatelja IKA-e potvrđuje odluke o radnopravnim odnosima unutar IKA-e ili daje smjernice kako ih urediti,
9. uz prethodnu suglasnost Hrvatske biskupske konferencije donosi odluku o izvođenju investicijskih radova, nabavi i otuđenju opreme i druge imovine veće vrijednosti,
10. nadzire gospodarsku, tehničku i administrativnu djelatnost IKA-e,
11. na prijedlog Ravnatelja IKA-e na kraju svake kalendarske godine daje suglasnost na financijski plan za iduću godinu te odlučuje o godišnjem obračunu
12. usmjerava programsko i sadržajno djelovanje IKA-e, suradnju i institucionalne odnose, uključujući i one

s drugim medijima, kao i opću strategiju IKA-e,

13. obavlja druge poslove određene zakonom, ovim Statutom i aktom o osnivanju.
14. nadzire katolički identitet, kršćansku etiku i poslanje Hrvatske katoličke mreže,
15. upozorava Ravnatelja IKA-e na uočene nepravilnosti te predlaže mjere za njihovo uklanjanje.

Članak 22.

- (1) Upravno vijeće obavlja poslove iz svoje nadležnosti i donosi odluke na sjednici.
- (2) Sjednice Upravnog vijeća saziva Predsjednik IKA-e.
- (3) Predsjednik IKA-e ovlašten je odrediti drugog člana koji će umjesto njega sazvati sjednicu iz stavka 2. ovog članka.
- (4) Upravno vijeće raspravlja i odlučuje kada je na sjednici nazočno više od polovice svih njegovih članova.
- (5) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom glasova svih članova.

Ravnatelj

Članak 23.

- (1) Ravnatelj donosi poslovne odluke te upravlja i vodi IKA-u.
- (2) Ravnatelj ustrojava i vodi rad i poslovanje IKA-e, te je odgovoran za zakonitost i stručnost rada.

Članak 24.

- (1) Ravnatelj IKA-e je Ravnatelj Hrvatske katoličke mreže.
- (2) Na sva pitanja glede Ravnatelja IKA-e koja nisu uređena ovim Statutom primjenjuju se pravila o Ravnatelju Hrvatske katoličke mreže iz *Statuta Hrvatske katoličke mreže*.

Članak 25.

Ravnatelj:

1. zastupa i predstavlja IKA-u, pojedinačno i samostalno u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima,
2. poduzima sve pravne radnje u ime i za račun IKA-e,
3. koordinira rad u djelatnostima IKA-e,
4. odgovoran je za financijsko poslovanje IKA-e s pozornošću dobrog gospodarstvenika,
5. predlaže Upravnom vijeću godišnji Plan i program rada i Plan razvoja IKA-e,
6. do 30. studenog tekuće godine predlaže proračun za iduću godinu,
7. skrbi o provođenju odluka Upravnog vijeća i Hrvat-

- ske biskupske konferencije,
8. pokreće postupak donošenja i usklađivanja općih akata IKA-e s odredbama odgovarajućih zakona,
  9. provodi opće akte IKA-e i donosi upute u svezi s time,
  10. predlaže Upravnom vijeću mjere za izvršenje programa rada i plana razvoja IKA-e i provedbu godišnjeg proračuna,
  11. podnosi Upravnom vijeću izvješće o godišnjem obračunu,
  12. uz prethodnu suglasnost osnivača donosi odluku o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika IKA-e temeljem poslovnog plana prihvaćenog od Upravnog vijeća,
  13. odluke o raspolaganju s novčanim sredstvima donosi prema općem i partikularnom pravu Crkve.
  14. raspoređuje zaposlenike IKA-e na druge poslove u slučajevima utvrđenim odredbama zakona i drugih propisa,
  15. donosi odluke o pojedinačnim pravima djelatnika u slučajevima utvrđenim odredbama zakona i drugih propisa,
  16. provodi postupak i donosi mjere u slučajevima povrede radnih obveza djelatnika IKA-e u skladu s odredbama zakona i drugih propisa,
  17. izvješćuje Upravno vijeće o odlukama o dodatcima na plaću u slučajevima dodatnih zahtjeva na poslu ili iznadprosječnih rezultata u radu,
  18. izdaje djelatnicima IKA-e naloge za izvršenje određenih poslova i zadataka,
  19. odlučuje o uporabi tehnike i opreme potrebne za proizvodnju i prenošenje medijskih sadržaja,
  20. obavlja druge poslove utvrđene ovim Statutom, odlukama Hrvatske biskupske konferencije i civilnim propisima Republike Hrvatske.
  21. Iznimno, po dopuštenju predsjednika IKA-e, ravnatelj IKA-e saziva sjednicu Upravnog vijeća.

Glavni urednik

Članak 26.

- (1) Glavni urednik IKA-e je Glavni urednik Hrvatske katoličke mreže
- (2) Glavni urednik za svoj rad odgovara Upravnom vijeću i Ravnatelju IKA-e koje o svojem radu istinito i potpuno izvještava na zahtjev ili prema potrebi.
- (3) Na sva pitanja glede Glavnog urednika IKA-e koja nisu uređena ovim Statutom primjenjuju se pravila o Glavnom uredniku Hrvatske katoličke mreže iz *Statuta Hrvatske katoličke mreže*.

Članak 27.

Glavni urednik:

1. neposredno je odgovoran za cjelokupni sadržaj svih aktivnosti IKA-e u skladu sa zakonom,
2. organizira i stručno vodi informativnu djelatnost IKA-e,
3. uređuje i autorizira vijesti i bilten te odgovara za objavljene informacije,
4. zajedno s Ravnateljem odgovoran je za organiziranje, učinkovitost i razvoj IKA-e,
5. usmjerava, nadzire i promiče rad svih aktivnosti IKA-e,
6. oblikuje uređivački koncept IKA-e,
7. savjetuje se s ravnateljem o prijedlozima Upravnom vijeću o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika i drugog osoblja koje izravno sudjeluje u radu IKA-e,
8. prati, nadzire i koordinira rad cjelokupnog osoblja IKA-e zaduženog za realizaciju djelatnosti IKA-e
9. zajedno s ravnateljem odlučuje o uporabi tehnike potrebne za rad IKA-e.

X. OPĆI NORMATIVNI AKTI

Članak 28.

Opći normativni akti IKA-e su:

1. Statut,
2. pravilnici,
3. poslovници,
4. odluke kojima se uređuju pojedina pitanja djelatnosti IKA-e.

Članak 29.

- (1) Statut donosi Hrvatska biskupska konferencija.
- (2) Pravilnike, poslovnike i odluke kojima se uređuju pojedina pitanja djelatnosti IKA-e donose nadležna tijela u skladu s ovim Statutom, aktom o osnivanju IKA-e i civilnim propisima Republike Hrvatske.
- (3) Kolegijalno tijelo iz ovoga Statuta opće akte donosi na sjednici na kojoj je nazočno više od polovice svih članova i većinom glasova svih članova.

XI. SREDSTVA ZA RAD I RASPOLAGANJE IMOVINOM

Članak 30.

Sredstva za rad i poslovanje IKA steže iz:

1. sredstava osiguranih za osnivanje i početak rada,
2. vlastitih prihoda: radom djelatnika IKA-e; natječajima svojih programa i projekata u zemlji

i inozemstvu; sudjelovanjem svojim programima i projektima na javnim natječajima,

3. sponzorstava,
4. dotacija od Hrvatske biskupske konferencije,
5. drugih izvora na način i pod pretpostavkama određenim ovim Statutom, aktom o osnivanju IKA-e i civilnim propisima.

Članak 31.

- (1) Financijsko poslovanje IKA-e odvija se u skladu s kanonskim i civilnim pravom.
- (2) Redovni uvid u financijsko poslovanje IKA-e provodi Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije koji jednom godišnje o tome dostavlja izvješće Ravnatelju IKA-e, Upravnom vijeću IKA-e i Saboru Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 32.

- (1) Za redovno financijsko poslovanje IKA-e odgovoran je njezin Ravnatelj.
- (2) O preuzimanju izvanrednih financijskih obveza od strane IKA-e mora prethodno biti obaviješten Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije.
- (3) Koordinaciju aktivnosti za obavljanje poslova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zajednički provode Upravno vijeće IKA-e i Financijski ured Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 33.

- (1) Vođenje računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova, evidencije financijskog poslovanja i sredstava obavlja se u skladu s pravilima kanonskog prava i civilnog prava Republike Hrvatske.
- (2) IKA je obvezna voditi poslovne knjige na način propisan civilnim pravom Republike Hrvatske.
- (3) Dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka IKA je obvezna čuvati na način utvrđenim civilnim pravom Republike Hrvatske.

Članak 34.

- (1) Ravnatelj predlaže proračun za sljedeću godinu.
- (2) Ravnatelj će do 31. listopada prijedlog proračuna IKA-e dostaviti Financijskom uredu Hrvatske biskupske konferencije.
- (3) Prijedlog proračuna IKA-e odobrava Stalno vijeće Hrvatske biskupske konferencije.
- (4) Odobrenjem iz stavka 3. ovoga članka proračuna IKA-e je donesen.

Članak 35.

Imovinu IKA-a čine:

1. osnivački ulog,
2. sredstva stečena pružanjem usluga,

3. sredstva pribavljena iz drugih izvora utvrđena ovim Statutom.

Članak 36.

- (1) Imovinom IKA-e upravlja Ravnatelj uz prethodno pismeno odobrenje Hrvatske biskupske konferencije.
- (2) Prilikom upravljanja imovinom IKA-e, Ravnatelj je u svemu vezan općim i partikularnim pravilima Crkve o upravljanju vremenitim dobrima.

XII. JAVNOST RADA

Članak 37.

- (1) Rad IKA-e je javan.
- (2) IKA pravodobno i istinito izvješćuje javnost o obavljanju svoje djelatnosti.
- (3) IKA samostalno ili na zahtjev može izvijestiti javnost o pretpostavkama i načinu pružanja marketinških i drugih usluga.
- (4) IKA može sredstvima javnog priopćavanja davati obavijesti o obavljanju djelatnosti i omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.
- (5) IKS će uskratiti izvješćivanje i uvid u dokumentaciju ako se radi o poslovnoj i profesionalnoj tajni.

Članak 38.

- Javnost rada IKA-e dodatno se osigurava se i ostvaruje:
1. kroz dostupnost javnosti podataka koji se upisuju u odgovarajuću javnu evidenciju,
  2. podnošenjem izvješća mjerodavnoj vlasti,
  3. organizacijom i proizvodnjom javno dostupnih sadržaja,
  4. dostupnošću podataka javnosti na internetskoj stranici.

Članak 39.

- (1) Javnost rada osigurava Ravnatelj.
- (2) Obavijesti i podatke o obavljanju djelatnosti ili uvid u dokumentaciju IKA-e može dati samo Ravnatelj uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća.

XIII. NADZOR NAD PRAVILNOŠĆU I ZAKONITOŠĆU RADA

Članak 40.

Nadzor nad pravilnošću i zakonitošću rada IKA-e provodi Hrvatska biskupska konferencija posredstvom tijela koje odredi svojom odlukom.

XIV. POSLOVNA I PROFESIONALNA TAJNA

Članak 41.

(1) Poslovna tajna su podatci i isprave čije bi priopćavanje ili davanje neovlaštenim osobama bilo protivno interesima IKA-e ili neke od ustanova u zajednici iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta ili bi to štetilo njihovu poslovnom ugledu, ili interesu i ugledu zaposlenika te Hrvatskoj biskupskoj konferenciji.

(2) Poslovnu su tajnu obvezni čuvati svi zaposlenici IKA-e kao i svi drugi suradnici koji na bilo kakav način saznaju za sadržaj koji se smatra poslovnom tajnom.

Članak 42.

Poslovnom tajnom smatraju se osobito:

1. akti koje Hrvatska biskupska konferencija, Upravno vijeće ili ravnatelj proglašaju poslovnom tajnom,
2. podatci koje nadležno tijelo kao povjerljive priopći IKA-i,
3. druge isprave ili podatci čije bi priopćavanje neovlaštenoj osobi bilo protivno interesu Hrvatske biskupske konferencije, IKA-e, zajednice ustanova iz članka 4. stavka 1. ovoga Statuta te donatora.

Članak 43.

(1) Isprave i podatke koji čine tajnu smije priopćiti ili dati samo Ravnatelj uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća.

(2) Povreda obveze čuvanja poslovne tajne je osobito teška povreda radne obveze.

(3) Ravnatelj je zadužen za poslove čuvanja poslovne tajne.

Članak 44.

(1) Profesionalna tajna obuhvaća načine i planove ostvarivanja poslovnih planova i ciljeva.

(2) Povreda obveze čuvanja profesionalne tajne je osobito teška povreda radne obveze.

(3) Ravnatelj je zadužen za poslove čuvanja profesionalne tajne.

XV. STATUSNE PROMJENE I PRESTANAK USTANOVE

Članak 45.

O statusnim promjenama IKA-e odlučuje Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 46.

(1) IKA prestaje pod pretpostavkama utvrđenim kanonskim pravom.

(2) IKA prestaje i u sljedećim slučajevima:

1. odlukom osnivača o prestanku ustanove,
2. statusnom promjenom – pripajanjem drugoj ustanovi, spajanjem s drugom ustanovom, podjelom na dvije ili više ustanova,
3. pravomoćnošću kanonske odluke o zabrani ili prestanku obavljanja djelatnosti za koju je osnovana,
4. pravomoćnošću kanonske sudske presude o ukidanju ustanove,
5. provođenjem stečaja,

(3) IKA može prestati kao posljedica nastupa relevantnih činjenica uređenih civilnim propisima Republike Hrvatske uz koje se povezuje prestanak ustanova.

(4) U slučajevima iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, postupak likvidacije IKA-e provodi Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 47.

U slučaju prestanka IKA-e sva njegova imovina prenosi se na Hrvatsku biskupsku konferenciju.

XVI. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 48.

Ovaj Statut stupa na snagu 1. lipnja 2019. godine.

PORUKE • IZJAVE • PISMA

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA 27. SVJETSKI DAN BOLESNIKA

11. veljače 2019.

»*Besplatno primiste, besplatno dajte!*« (Mt 10, 8)

Draga braćo i sestre,

»*Besplatno primiste, besplatno dajte!*« (Mt 10, 8), riječi su koje je Isus izgovorio kad je slao svoje apostole naviještati Evanđelje, kako bi se njegovo Kraljevstvo širilo djelima besplatne ljubavi.

U prigodi XXVII. Svjetskog dana bolesnika, koji će se svečano slaviti 11. veljače 2019. u Kalkuti (Calcutta) u Indiji, Crkva, kao Majka sve svoje djece, osobito bolesnih – podsjeća nas da su velikodušne geste, poput one dobrog Samarijanca, najvjerodostojnije sredstvo evangelizacije. Briga za bolesnike zahtijeva profesionalnost i nježnost, izravne i jednostavne geste koje se slobodno daju, poput milovanja zbog kojeg se drugi osjećaju voljenima.

Život je Božji dar. Sveti Pavao opominje: »Što imaš da nisi primio?« (1 Kor 4, 7). Upravo zato što je dar, život se ne može smatrati jednostavno svojinom ili privatnim vlasništvom, posebice u svjetlu postignuća na polju medicine i biotehnologije koja bi u čovjeku mogla pobuditi napast da manipulira "stablom života" (usp. Post 3, 24).

Usred današnje kulture rasipanja i ravnodušnosti htio bih istaknuti da je dar kategorija koja najbolje odgovara izazovu današnjeg individualizma i društvene fragmentacije, dok istodobno promiče nove odnose i načine suradnje među narodima i kulturama. Dijalog, kao pretpostavka dara, otvara prostore i stvara mogućnosti za ljudski rast i razvoj koji mogu razbiti ustaljene sheme ostvarivanja moći u društvu. Darivanje se ne smije poistovjećivati s davanjem poklona, jer se može nazivati takvim samo ako uključuje sebedarje; ne smije ga se nipošto svoditi ni na puki prijenos nekog vlasništva ili nekog predmeta. Darivanje se razlikuje od poklanjanja

darova jer uključuje slobodno sebedarje i želju za izgradnjom odnosa. Dar je, dakle, prije svega uzajamno priznavanje, koje je nezaobilazna značajka društvene veze. Dar je odraz Božje ljubavi, koja ima svoj vrhunac u utjelovljenju Sina Isusa i izlivanju Duha Svetoga.

Svaki je čovjek siromašan i potrebit. Kad se rodimo trebamo brigu naših roditelja da bismo preživjeli i tako u svakoj fazi i etapi života ostajemo na neki način ovisni o pomoći drugih i nitko se od nas neće moći nikada osloboditi toga da treba pomoć drugoga. Uvijek ćemo, kao "stvorenja", biti svjesni svojih ograničenja pred drugim pojedincima i situacijama. Iskreno priznavanje te istine poziva nas da budemo ponizni i hrabro provodimo u djelo solidarnost kao krjepost prijeko potrebnu za život.

Ta svijest nas potiče na odgovorno djelovanje te da preuzmемо na sebe naš dio odgovornosti u promicanju dobra koje je i osobno i zajedničko. Tek kad se čovjek ne smatra svijetom za sebe, nego pojedincem koji je po svojoj naravi povezan sa svima drugima, koje na jedan iskonski način doživljava kao "braću", moguće je u društvu u djelo provoditi solidarnost usmjerenu na opće dobro. Ne trebamo se bojati priznati da smo u potrebi i nesposobni dati si sve ono što nam je potrebno, jer sami i svojim vlastitim silama nećemo uspjeti nadvladati sve naše ograničenosti. Ne bojmo se to priznati, jer se sâm Bog, u Isusu, prignuo (usp. Fil 2, 8) i nastavlja se prignjati nad nas i nad naša siromaštva da nam pomogne i daruje nam ona dobra koja ne možemo ni zamisliti.

U svjetlu svečane proslave u Indiji, s radošću i divljenjem želim podsjetiti na lik svete Majke Terezije iz Kolkate (Calcutte), taj uzor ljubavi po kojem je Božja

ljubav prema siromašnima i bolesnima postala vidljiva. Kao što sam rekao u prigodi njezine kanonizacije »Majka Terezija je čitav svoj život bila velikodušna djeliteljica Božjega milosrđa, svima pristupačna kroz prihvaćanje i obranu ljudskog života, onog nerođenog i onog napuštenog i odbačenog [...]. Priginjala se nad osobe na umoru, ostavljene da umru pokraj ceste, prepoznavajući dostojanstvo koje im je Bog dao; potrudila se da moćnici svijeta čuju njezin glas kako bi prepoznali svoju krivnju za zločin [...] siromaštva koje su oni sami stvorili. Za Majku Terezu, milosrđe je bila "sol" koja je davala okus njezinu radu; to je bila "svjetlost" koja je razgonila tamu mnogih koji više nisu imali ni suza da oplakuju svoje siromaštvo i patnju. Njezino poslanje u urbanim i egzistencijalnim periferijama ostaje i u našim danima rječito svjedočanstvo Božje blizine najsiromašnijima od siromašnih« (*Homilija*, 4. rujna 2016.).

Sveta Majka Terezija pomaže nam shvatiti da jedino mjerilo za djelovanje treba biti besplatna ljubav prema svima neovisno o jeziku, kulturi, etničkoj pripadnosti ili religiji. Njezin primjer nas i dalje vodi u otvaranju obzorja radosti i nade za sve one kojima je potrebno razumijevanje i nježna ljubav, a posebno za one koji pate.

Ljudska besplatnost je kvasac djelovanja mnogobrojnih volonterâ koji su vrlo važni na društveno-zdravstvenom području i koji na rječit način žive duhovnost Dobroga Samaritanca. Izražavam svoju zahvalnost i ohrabrujem sve one volonterske udruge posvećene prijehu i pružanju pomoći pacijentima kao i svima onima koji organiziraju darivanje krvi, tkiva i organa. Posebno područje u kojem vaša prisutnost izražava brigu i pažnju Crkve je zaštita prava bolesnika, osobito onih koji su pogođeni bolestima zbog kojih moraju uzimati posebne lijekove. Želim također spomenuti velike napore uložene u podizanje svijesti i poticanje prevencije. Vaš volonterski rad u zdravstvenim ustanovama i domovima, koji se proteže od pružanja zdravstvene skrbi do pružanja duhovne podrške, od temeljne je važnosti. Njihovu blagodat uživaju bezbrojne osobe koje su bolesne, same, starije ili osobe krhke u tijelu ili duši. Pozivam vas da i dalje budete znak prisutnosti Crkve u sekulariziranom

svijetu. Volonter je nesebični prijatelj s kojim se mogu dijeliti osobne misli i emocije; svojim strpljivim slušanjem on omogućuje bolesniku da od pasivnog primaatelja skrbi postane aktivni sudionik i protagonist odnosa uzajamnosti koji može obnoviti nadu i potaknuti otvorenost za daljnje liječenje. Volonterski rad prenosi vrijednosti, ponašanja i načine života u čijem je središtu želja za darivanjem. To je također način da se zdravstvenu skrb učini humanijom.

Dimenzija besplatnosti trebala bi nadahnjivati poglavito katoličke zdravstvene ustanove, jer njihov rad resi evanđeoska logika, kako u razvijenijim tako i u najsiromašnijim dijelovima svijeta. Katoličke su strukture pozvane izražavati smisao dara, besplatnosti i solidarnosti, i to kao odgovor na logiku profita po svaku cijenu, davanja radi dobivanja i iskorištavanja u kojem se ne mari za ljude.

Pozivam sve, na svim razinama, da promiču kulturu besplatnosti i dara, koja je prijeko potrebna za prevladavanje kulture profita i odbacivanja. Katoličke zdravstvene ustanove ne smiju pasti u zamku da se u svome radu vode logikom pukog poslovnog upravljanja karakterističnog za poduzeća jer im to nikako nije svojstveno. One moraju više biti zaokupljene brigom za osobu no za profit. Znamo da je zdravlje relacijsko, ovisno o interakciji s drugima i zahtijeva povjerenje, prijateljstvo i solidarnost. To je blago koje se može u punini uživati tek kad se dijeli s drugima. Radost velikodušnog darivanja je indikator zdravlja kršćanina.

Sve vas povjeravam Mariji, *Zdravlju bolesnih (Salus infirmorum)*. Neka nam ona pomogne dijeliti darove koje smo primili u duhu dijaloga i uzajamnog prihvaćanja, živjeti kao braća i sestre pozorni na potrebe drugih, znati darivati velikodušna srca i naučiti radost nesebičnog služenja drugima. Svima s velikom ljubavlju jamčim svoju blizinu u molitvi i svima od srca upućujem svoj apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 25. studenog 2018.

Svetkovina Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja.

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA KORIZMU 2019.

»Doista, stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljeno sinova Božjih« (Rim 8, 19)

Draga braćo i sestre, svake godine Bog nam, po Majci Crkvi, daje »da radošno čekamo vazmene blagdane, pokorom čistimo dušu, revnije se molimo i vršimo djela ljubavi te nas primanjem svetih otajstava obdari svojim božanskim životom« (Predslovlje korizmeno, I). Na taj način možemo, od Uskrsa do Uskrsa, kročiti prema dovršetku onog spasenja koje smo već primili kao plod Kristovog vazmenog otajstva: »ta u nadi smo spašeni« (Rim 8, 24). Ovo otajstvo spasenja, koje već djeluje u nama tijekom zemaljskog života, dinamičan je proces u koji su uključeni također povijest i sve stvoreno. Sveti Pavao ide tako daleko da tvrdi: »stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljeno sinova Božjih« (Rim 8, 19). U vezi s tim želim ponuditi nekoliko razmišljanja da nas prate na našem putu obraćenja u predstojećoj korizmi.

1. Otkupljenje stvorenog svijeta

Proslava Vazmenog trodnevlja Kristove muke, smrti i uskrsnuća, taj vrhunac liturgijske godine, svake nas godine poziva na put priprave, svjesni da je naše suobličavanje Kristu (usp. Rim 8, 29) neprocjenjiv dar Božjeg milosrđa.

Ako čovjek živi kao Božje dijete, ako živi kao otkupljena osoba, koja dopušta Duhu Svetom da je vodi (usp. Rim 8, 14) i zna spoznati i provoditi u djelo Božji zakon, počevši od zakona upisanog u svom srcu i prirodi, on čini dobro također svemu stvorenom surađujući u njegovu otkupljenju. Zato sveti Pavao kaže da stvorenje ima kao neku vrlo snažnu želju za objavljivanjem Božje djece; naime, da svi oni koji uživaju milost Isusova vazmenog otajstva dočekaju njegove pune plodove koji će potpuno dozrijeti u otkupljenju samoga ljudskog tijela. Kad Kristova ljubav preobrazi živote svetih u duhu, tijelu i duši, oni daju slavu Bogu te svojom molitvom, kontemplacijom i stvaralaštvom uključuju i druge stvorove u tu hvalu, kao što to na divan način pokazuje "Pjesma brata Sunca" sv. Franje Asiškog (usp. enc. *Laudato si'*, 87). Ali sklad nastao otkupljenjem u ovome je svijetu neprestano izložen prijetnji negativne moći grijeha i smrti.

2. Razorna moć grijeha

Naime, kad ne živimo kao djeca Božja često se ponašamo destruktivno prema našim blišnjima i drugim stvorovima – pa i prema sebi samima – budući da počinjemo, više ili manje svjesno, držati da možemo s njima činiti sve što nam je volja. U nama tad prevlada neumjerenost: počinjemo živjeti životom kojim se krše granice koje

naše ljudsko stanje i sama priroda traže da poštujemo i povoditi se za onim neobuzdanim željama koje se u Knjizi Mudrosti pripisuju bezbožnicima, to jest onima koji u svojim djelovanjima ne misle na Boga i nemaju buduće nade (usp. 2, 1-11). Ako nismo trajno usmjereni prema Uskrsu, prema obzoru uskrsnuća kao cilju, jasno je da se na kraju počne nametati logika izražena u sloganima: želim sve i to odmah i *ma koliko imao to mi nije dosta*.

Korijen je svakoga zla, kao što znamo, grijeh, koji je od prvog trenutka kad se pojavio među ljudima prekinuo naše zajedništvo s Bogom, s drugima i sa samim stvorenim svijetom, s kojim smo na određeni način povezani svojim tijelom. Raskidanjem zajedništva s Bogom narušen je također naš skladni odnos s okolinom u kojoj smo pozvani živjeti, tako da se vrt pretvorio u pustinju (usp. *Post* 3, 17-18). Grijeh vodi čovjeka do toga da se počinje smatrati bogom svih stvorova, da se doživljava njihovim apsolutnim gospodarem i da ih ne koristi za onu svrhu koju je htio Stvoritelj, nego za vlastite interese, na štetu stvorova i drugih ljudi.

Kad se napusti Božji zakon, zakon ljubavi, tada prevlada zakon jačega. Grijeh koji prebiva u ljudskome srcu (usp. *Mk* 7, 20-23) i očituje se kao pohlepnost i neobuzdana žudnja za životom u obilju, nebrige za dobro drugih, a često i za vlastito, vodi do izrabljivanja stvorenoga svijeta, osoba i okoliša, uslijed one nezasićene pohlepe u kojoj se svaku želju smatra pravom i koja prije ili kasnije uništava onoga kojim ovlada.

3. Ozdravljajuća moć pokajanja i opraštanja

Stvorenom je svijetu, stoga, prijeko potrebna objava djece Božje, onih koji su postali "novi stvor". »Je li tko u Kristu, nov je stvor. Staro uminu, novo, gle, nastalo!« (2 *Kor* 5, 17). Naime, zahvaljujući njihovoj objavljenju i *sam stvoreni svijet može "svetkovati Vazam"*: otvoriti se, naime, novom nebu i novoj zemlji (usp. *Otk* 21, 1). A hod prema Uskrsu upravo nas poziva da obnovimo svoje kršćansko lice i srce pokajanjem, obraćenjem i opraštanjem kako bismo mogli u punini doživjeti bogatstvo milosti vazmenog otajstva.

Ta "žudnja", to iščekivanje svega stvorenoga ispunit će se o objavljenu sinova Božjih, to jest kad se kršćani i svi ljudi sa svom odlučnošću prepuste "porođajnim bolima" koje sa sobom nosi obraćenje. Svekoliko je stvorenje pozvano, zajedno s nama, izbaviti se iz »robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje« (Rim 8, 21). Korizma je sakramentalni znak ovog

obraćenja. Ona poziva kršćane da dublje i konkretnije otjelovljuju vazmeno otajstvo u svom osobnom, obiteljskom i društvenom životu, i to prije svega postom, molitvom i milostinjom.

Post nas uči mijenjati naš stav prema drugima i svemu stvorenom. Moramo se kloniti napasti da “proždiremo” sve kako bi zadovoljili svoju nezasitnost i biti spremni trpjeti zbog ljubavi, koja može ispuniti prazninu naših srca. *Molitva* nas uči odricati se idolopoklonstva i samodostatnosti našeg ega i priznati da trebamo Gospodina i njegovu milost. *Davanjem milostinje* izbjegavamo bezumno zgrtanje svega što nam padne pod ruku u iluzornom uvjerenju da možemo osigurati budućnost koja nam ne pripada. I tako ćemo ponovno otkriti radost namu koji Bog ima za stvorenje i za svakoga od nas, a to je da ljubimo Njega, našu braću i sestre i čitav svijet, i da u toj ljubavi pronađemo našu pravu sreću.

Draga braćo i sestre, “korizmeno” razdoblje od četrdeset dana koje je Sin Božji proveo u *pustinji* stvaranja

imalo je za cilj ponovno tu pustinju pretvoriti u onaj *vrt* zajedništva s Bogom koji je postojao prije istočnoga grijeha (usp. *Mk* 1, 12-13, *Iz* 51, 3). Neka naša korizma ove godine bude putovanje tim istim putem, donoseći Kristovu nadu također svemu stvorenom, kako bi se »oslobodi[lo] robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje« (*Rim* 8, 21). Ne dopustimo da to milosno vrijeme prođe uzalud! Molimo Boga da nam pomogne krenuti na put istinskog obraćenja. Odbacimo svoju sebičnost i zaokupljenost samima sobom i okrenimo se Isusovu Vazmu. Budimo blizu našoj braći i sestrama u nevolji, dijeleći s njima naša duhovna i materijalna dobra. Na taj način, konkretnim prihvaćanjem Kristove pobjede nad grijehom i smrću u svome životu, njezinu ćemo moć preobrazbe izjaravati na sve stvoreno.

*Iz Vatikana, 4 listopada 2018.,
Blagdan sv. Franje Asiškog*

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA 56. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA

Nedjelja Dobrog Pastira, 12. svibnja 2019.

Hrabrost da se preuzme rizik za Božje obećanje

Draga braćo i sestre, nakon živog i plodnog iskustva sinode posvećene mladima u listopadu prošle godine, nedavno smo proslavili 34. Svjetski dan mladih u Panami. Ova dva velika događaja omogućila su Crkvi da prigine svoje uho glasu Duha te životu mladih, njihovim pitanjima i brigama, njihovim problemima i nadama.

Vraćajući se na ono što sam imao priliku podijeliti s mladima u Panami, na ovaj Svjetski dan molitve za zvanja htio bih razmišljati o tome kako nas Gospodinov poziv čini *nositeljima jednog obećanja* i, istodobno, od nas traži hrabrost preuzeti na sebe rizik s Njim i za Njega. Htio bih se kratko zadržati na ta dva aspekta – obećanju i riziku – razmišljajući zajedno s vama nad evanđeoskim izvješćem o pozivu prvih učenika na Galilejskome jezeru (*Mk* 1, 16-20).

Braća Šimun i Andrija te Jakov i Ivan obavljaju svoj svakodnevni ribarski posao. U ovom zahtjevnom

zanimanju naučili su zakone prirode i katkad su, kad su vjetrovi bili protivni i valovi se poigravali lađom, morali im prkositi. U nekim bi danima uloženi trud i napor bio nagrađen obilnim ulovom, ali ponekad bi cijelu noć ribarili a da ne bi napunili ni jednu mrežu te bi se vraćali na obalu umorni i razočarani.

To su uobičajene životne situacije. Svatko od nas ima želje koje nosi u svome srcu, upušta se u aktivnosti za koje se nada da će uroditi plodom, izlazi na “more” mnogih mogućnosti tražeći pravi smjer koji će zadovoljiti našu žeđ za srećom. Katkad uživamo u dobrom ulovu, a katkad se opet moramo hrabro boriti da spriječimo da nam brod potope valovi ili se, pak, nositi s frustracijom kad vidimo kako su nam mreže ostale prazne.

Kao u povijesti svakog poziva, tako se i u ovome događaju susret. Isus prolazi, vidi te ribare i prilazi im... To se isto nama dogodilo kad smo upoznali osobu s kojom smo na kraju odlučili dijeliti život u braku ili kad smo

prvi put osjetili da nas privlači Bogu posvećeni život: bili smo iznenađeni susretom i u tome smo trenutku nazreli obećanje o radosti koja može ispuniti naš život. Tako se toga dana, kod Galilejskog jezera, Isus približio tim ribarima, prekinuvši »stanje zakočenosti u kojem se čovjek nađe kad postane rob navike« (*Homilija za XXII. Svjetski dan posvećenog života*, 2. veljače 2018.). I odmah im je obećao: »Učinit ću vas ribarima ljudi« (*Mk 1, 17*).

Gospodinov poziv nije uplitanje Boga u našu slobodu; to nije "kavez" ili teret koji nam se svaljuje na pleća. Naprotiv, to je inicijativa puna ljubavi kojom nam Bog ide ususret i poziva nas da budemo dio velikog pothvata, otvarajući pred našim očima horizont većeg mora i obilnog ulova.

Bog ne želi da naš život bude banalan i predvidljiv, ne želi da budemo robovi svakodnevnih navika i inertni prema izborima koji bi mogli dati smisao našem životu. Gospodin ne želi da se mirimo s tim da živimo od danas do sutra i mislimo da zapravo ne postoji ništa za što se isplati gorljivo zauzimati, gaseći unutarnji nemir traženja novih putova na svojem putovanju. Ako ponekad doživimo "čudesan ribolov", to je zato što želi da otkrijemo da je svatko od nas pozvan, na različit način, na nešto veliko i da nam životi ne bi smjeli biti zarobljeni u mrežama učmalosti i besmisla koji otupljuju i umrtvljuju srce. Ukratko, poziv je poticaj da se ne zaustavimo na obali s mrežama u rukama, nego da slijedimo Isusa na putu koji nam je pripremio radi naše sreće i za dobro onih koji su nam blizu.

Prihvaćanje tog obećanja svakako zahtijeva hrabrost donošenja odluke. Prvi učenici, koje je Isus pozvao da budu dio nečeg većeg, »odmah ostaviše mreže i pođoše za njim« (*Mk 1, 18*). To znači da prihvaćanje Gospodinova poziva podrazumijeva usuditi se staviti sve na kocku i uhvatiti se u koštac s velikim izazovom, ostavljajući sve što nas drži vezane za našu malu lađu i sprječava nas da donesemo konačnu odluku. Od nas se traži ona odvažnost koja nas snažno potiče na otkrivanje Božjega nauma o našem životu. Ukratko, kad se nađemo pred širokim morem poziva ne možemo nastaviti popravljati svoje mreže na lađi koja nam daje sigurnost, nego se moramo pouzdati u Gospodinovo obećanje.

Tu mislim prvenstveno na poziv na kršćanski život koji svi primamo krštenjem i koji nas uči da naš život nije plod slučajnosti, već dar: mi smo ljubljena Gospodinova djeca, okupljena u velikoj obitelji Crkve. Upravo se u crkvenoj zajednici kršćanski život rađa i razvija, osobito kroz liturgiju koja nas uvodi u Božju riječ i milost sakramenata; tu se, od najranije dobi, učimo umijeću molitve i bratskog dijeljenja. Upravo zato što nas rađa na novi život i vodi nas Kristu, Crkva je naša majka. Stoga je moramo ljubiti i kad na njenom licu vidimo bore

krhkosti i grijeha te i mi sami moramo pridonositi tome da bude još ljepša i blistavija, kako bi mogla svjedočiti Božju ljubav u svijetu.

Kršćanski život, nadalje, nalazi svoj izraz u onim odlukama koje, dok daju precizan smjer našoj »plovidbi« kroz život, također pridonose rastu Božjega kraljevstva u društvu. Tu mislim na one koji odluče sklopiti kršćansku ženidbu i zasnovati obitelj kao i na mnoga zvanja vezana uz svijet rada i zanimanja, rad na karitativnom i polju solidarnosti, odgovorne društvene i političke zadaće i tako dalje. Ta nas zvanja čine nositeljima obećanja dobrote, ljubavi i pravde ne samo za nas same, nego i za društva i kulture u kojima živimo, kojima su potrebni hrabri kršćani i vjerodostojni svjedoci kraljevstva Božjega.

U susretu s Gospodinom neki mogu osjetiti oduševljenost za poziv na posvećeni život ili svećeništvo. To otkriće može izazvati uzbuđenje i u isti mah plašiti, jer se osjećamo pozvanima postati "ribarima ljudi" u lađi Crkve kroz potpuno sebedarje i vjerno služenje evanđelju i braći. Ta odluka za sobom povlači upuštanje u rizik da se ostavi sve kako bi se slijedilo Gospodina i potpuno se posvetilo Njemu, te postalo suradnicima u Njegovom djelu. Na putu donošenja ove odluke mogu stajati mnoge vrste unutarnjeg otpora, jednako kao što se u sredinama u kojima je sekularizacija uzela velikoga maha, u kojima se čini da nema mjesta za Boga i evanđelje, može lako podleći obeshrabrenju i biti ophrvan »umorom nade« (*Homilija na misi sa svećenicima, Bogu posvećenim osobama i laičkim pokretima*, Panamá, 26. siječnja 2019.).

A ipak nema veće radosti od te da se riskira život za Gospodina! Želio bih posebno vama mladima reći: ne budite gluhi na Gospodinov poziv! Ako vas On zove na taj put, ne uvlačite vesla u barku nego se pouzdajte u Njega. Ne dopustite da vas pred visokim vrhuncima na koje nas Gospodin zove obuzme strah koji nas paralizira. Uvijek imajte na umu da onima koji ostave svoje mreže i lađu i pođu za njim Gospodin obećava radost novog života koji ispunjava srce i daje životnost našem putovanju.

Predragi, nije uvijek lako razaznati vlastiti poziv i pravilno usmjeriti svoj život. Zbog toga mora postojati obnovljena predanost čitave Crkve – svećenikâ, redovnikâ, pastoralnih djelatnika i odgojiteljâ – da se, napose mladima, pruže prilike za slušanje i razlučivanje. Postoji potreba za pastoralom mladih i pastoralom zvanja koji pomaže u otkrivanju Božjeg nauma, prije svega kroz molitvu, razmatranje Božje riječi, euharistijsko klanjanje i duhovno praćenje.

Kao što je tijekom Svjetskog dana mladih u Panami u nekoliko navrata jasno izašlo na vidjelo, naše bi oči uvijek trebale biti uprte u Mariju. I u životu te mlade žene, poziv je bio ujedno i obećanje i rizik. Njezino

poslanje nije bilo lako, ali ona nije dopustila da strah prevagne. Njezin »da«, bio je »da« onih koji se žele uključiti i riskirati, staviti sve na kocku, bez ikakvog drugog jamstva osim sigurnosti i svijesti da su nositelji jednoga obećanja. I zato pitam svakog od vas: osjećate li se nositeljima jednoga obećanja? Kakvo obećanje nosim u svo- me srcu da bih ga pronosio dalje? Marija je nesumnjivo imala teško poslanje, ali teškoće i izazovi koji su bili pred njom nisu bili razlog da kaže »ne«. Naravno da će naići na komplikacije, ali to ne bi bile iste one komplikacije koje se javljaju kad nas kukavičluk paralizira zato što nam sve

nije unaprijed jasno ili sigurno« (*Bdjenje s mladima*, Pa- namá, 26. siječnja 2019.).

Na ovaj se Dan ujedini- mo molitvi i molimo Gospo- dina da nam pomogne otkriti njegov plan ljubavi za naše živote i udijeli nam hrabrost da odvažno i bez straha ko- račamo putem koji je od početka On izabrao za svakoga od nas.

*Iz Vatikana, 31. siječnja 2019.,
Spomen svetog Ivana Bosca.*

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA 53. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENE KOMUNIKACIJE 2019.

»Udovi smo jedni drugima« (Ef 4, 25).

Od *social network communities* do ljudskih zajednica

Draga braćo i sestre!

Otkako je je internet prvi put postao dostupan, Crkva je redovito nastojala promicati njegovo korištenje u službi susreta između osoba i solidarnosti među svima. Ovom *porukom* želim vas još jednom pozvati da razmišljate o temelju i važnosti činjenice da smo *bića-u-odnosu* i da ponovno otkrijete, u velikom nizu izazova koje pred nas stavlja današnje komunikacijsko okruženje, želju ljud- ske osobe koja ne žele biti odijeljena od drugih i sama.

Metafore "mreže" i "zajednice"

Današnje medijsko okružje ima toliku moć prožimanja da se više ne može odijeliti od sfere svakodnevnog života. Internet je resurs našeg vremena. To je izvor znanjâ i od- nosâ koji su nekoć bili nezamislivi. Međutim, u smislu du- bokih promjena koje je tehnološki napredak donio pro- cesu proizvodnje, distribucije i korištenja sadržaja, mnogi stručnjaci ističu također opasnosti na koje se nailazi u traženju i dijeljenju autentičnih informacija na globalnoj razini. Ako internet predstavlja izvanrednu mogućnost pristupa znanju, također se pokazalo da je to jedno od po- dručja koje je najviše izloženo dezinformacijama i svje- snom i ciljanom iskrivljavanju činjenica i međuljudskih odnosa, što često poprima oblik diskreditacije.

Moramo prepoznati da društvene mreže dok nam, s jedne strane, pomažu bolje se povezati, iznova usposta- viti prekinute kontakte i jedni drugima pomagati, s dru- ge strane ih se koristi za manipuliranje osobnim podat- cima, koje ima za cilj stjecanje političkih ili ekonomskih koristi, bez dužnog poštivanje osobe i njezinih prava. Statistike pokazuju da je svaka četvrta mlada osoba žr- tvom internetskog zlostavljanja (*cyberbullying*)².

U ovom složenom scenariju moglo bi biti korisno ponovno razmisliti o metafori *mreže* koja je bila ishodi- štem interneta, kako bi se ponovno otkrilo njezin poziti- van potencijal. Slika mreže poziva nas da razmišljamo o mnogostrukosti linija i sjecišta koja osiguravaju njezinu stabilnost u odsutnosti središta, strukture hijerarhijskog tipa, organizacije vertikalnog tipa. Mreža funkcionira zahvaljujući sudioništvu svih njezinih elemenata.

S antropološke točke gledišta, metafora mreže do- ziva u pamet drugu sliku bremenitu značenjem: sliku *zajednice*. Zajednica je to snažnija što je povezanija i čvršća, ako je nadahnuta osjećajima povjerenja i teži za- jedničkim ciljevima. Kao mreža solidarnosti, zajednica zahtijeva uzajamno slušanje i dijalog, utemeljen na od- govornom korištenju jezika.

² Ne bi li se suzbilo tu pojavu bit će osnovan *Međunarodni observa- toriji o sprječavanju cyberbullyingu* sa sjedištem u Vatikanu.

Svima je očito da u današnjim prilikama zajednica na društvenoj mreži (*social network community*) nije sama po sebi sinonim istinske zajednice. U najboljem slučaju te *virtualne zajednice* mogu očitovati povezanost i solidarnost, ali ih često čine tek skupine pojedinaca čije međusobno poznanstvo je vezano uz neki interes ili zanimanje za određenu temu, dok među njima samima vlada slaba povezanost. Osim toga na društvenim se mrežama identitet prečesto temelji na suprotstavljanju drugome, onome koji je izvan skupine: pojedinci sebe definiraju polazeći od onoga što nas razdvaja, a ne od onoga što nas ujedinjuje, stvarajući prostor za sumnje i izražavanje svih vrsta predrasuda (etničkih, seksualnih, vjerskih i drugih). Ta tendencija daje krila skupinama koje isključuju heterogenost, koje jačaju također u digitalnom okruženju neobuzdani individualizam i koje, na kraju, katkad raspiruju spirale mržnje. Ono što bi trebalo predstavljati prozor u svijet postaje tako izlog gdje se izlaže vlastitu narcisoidnost.

Internet pruža priliku za promicanje susreta s drugima, ali također može, poput neke mreže koja zarobljava, povećati našu samoizolaciju. Mladi su najviše izloženi iluziji da ih društvene mreže mogu potpuno zadovoljiti na planu odnosa. To ide tako daleko da se javlja opasan fenomen gdje mladi postaju "društveni pustinjaci" kojima prijete opasnost da se potpuno otuđe od društva. Ova dramatična situacija pokazuje ozbiljnu pukotinu u relacijskoj strukturi društva, koju nipošto ne možemo ignorirati.

Ta raznolikost i podmukla stvarnost pokreće razna etička, društvena, pravna, politička i ekonomska pitanja i traži također od Crkve odgovore. Dok vlade traže načine kako pravno regulirati internet kako bi se očuvalo izvornu viziju slobodne, otvorene i sigurne mreže, svi mi imamo mogućnost i odgovornost poticati njegovu pozitivnu primjenu.

Sasvim je jasno da nije dovoljno umnožiti veze kako bi ujedno poraslo također međusobno razumijevanje. Kako, dakle, možemo pronaći naš istinski zajednički identitet, svjesni odgovornosti koju imamo jedni prema drugima na internetu?

"Udovi smo jedni drugima"

Mogući odgovor može se izvući iz treće metafore: slike *tijela i udova*, koju sveti Pavao koristi da opiše odnos uzajamnosti među ljudima, utemeljen na organizmu koji ih ujedinjuje. »Zato odložite laž i govorite istinu jedan drugomu jer udovi smo jedni drugima« (Ef 4, 25). Biti *udovi jedni drugima* je najdublji razlog kojim Apostol poziva odložiti laž i govoriti istinu: dužnost čuvanja istine proizlazi iz potrebe da ne osporavamo uzajamni odnos zajedništva. Istina se, naime, očituje u zajedništvu, dok

je laž egoistično odbijanje da se prizna vlastitu pripadnost tijelu; laž znači odbacivati darovati se drugima, gubeći na taj način jedini put za pronalaženje sebe samoga.

Metafora tijela i udova navodi nas na razmišljanje o našem identitetu, koji se temelji na zajedništvu i drugosti. Kao kršćani svi se prepoznajemo kao udovi jednog tijela čija je glava Krist. To nam pomaže da ne gledamo osobe kao potencijalne konkurente, nego da čak i u našim neprijateljima vidimo ono ljudsko. Više ne trebamo protivnika da bismo sebe definirali, jer sveobuhvatni pogled kojim nas je naučio Krist vodi nas do toga da otkrivamo drugost na nov način, kao sastavni dio i uvjet odnosa i bliskosti.

Takva sposobnost razumijevanja i komunikacije među ljudima ima svoj temelj u zajedništvu ljubavi među božanskim Osobama. Bog nije Samoća, nego Zajedništvo; on je Ljubav, i stoga komunikacija, jer ljubav uvijek komunicira, štoviše, ona komunicira sebe samu kako bi se susrela s drugim. Da bi komunicirao s nama i da bi nam se priopćio, Bog se prilagođava našem jeziku, uspostavljajući istinski dijalog s čovječanstvom kroz povijest (usp. Drugi vatikanski sabor, dogm. konst. *Dei Verbum*, 2).

Na temelju naše stvorenosti na sliku i priliku Boga koji je zajedništvo i komunikacija samoga sebe, nosimo trajno u našim srcima čežnju za životom u zajedništvu, pripadanju zajednici. »Ništa, naime, nije toliko prirodno našoj naravi kao stupiti u odnos jedni s drugima, imati potrebu jedni za drugima«, kaže sveti Bazilije³. [2]

Sadašnje okolnosti pozivaju sve nas da ulažemo u odnose i da na internetu i preko interneta potvrdimo interpersonalni karakter našeg čovječstva. Mi kršćani smo na osobit način pozvani očitovati ono zajedništvo koje obilježava naš identitet kao vjernika. Sama vjera je, naime, odnos, susret; i pod poticajem Božje ljubavi možemo komunicirati, prihvaćati i razumjeti dar drugoga i odgovoriti na njega.

Zajedništvo koje je vidljivo u slici Trojstva upravo je ono što razlikuje osobu od pojedinca. Iz vjere u Boga koji je Trojstvo proizlazi to da trebam druge da bih bio to što jesam. Ja sam doista čovjek, doista osoba, samo ako sam u odnosu s drugima. Zapravo izraz "osoba" označava ljudsko biće kao "lice" koje je okrenuto prema drugom, ima neko dioništvo s drugima. Naš život raste u čovječstvu tako da njegov značaj postaje manje individualan a više osoban; ovaj autentični put očovječenja vodi od *pojedince* koji percipira drugog kao suparnika do *osobe* koja prepoznaje druge kao suputnike.

³ *Regole ampie*, III, 1: PG 31, 917; usp. Benedikt XVI., *Poruka za 43. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije* (2009).

Od “like” do “amen”

Slika tijela i udova podsjeća nas da je korištenje *društvene mreže* dopuna stvarnom i opipljivom susretu koji oživljava kroz tijelo, srce, oči, pogled, dah drugoga čovjeka. Ako se internet koristi kao produženje ili očekivanje takvog susreta tada koncept te mreže nije izdao samoga sebe i ostaje dobrobit za zajedništvo. Ako obitelj internet koristi da bi bila više povezana, da bi se potom susrela za stolom i pogledala u oči, tada je to resurs. Ako crkvena zajednica svoje djelovanje koordinira internetom, a zatim zajedno slavi Euharistiju, tada je to resurs. Ako predstavlja priliku da se поближе upoznam s pričama i iskustvima ljepote ili patnje koji su fizički daleko od mene, kako bi zajedno molili i zajedno tražili dobro kroz

ponovno otkrivanje onoga što nas ujedinjuje, tada je to resurs.

Na taj način možemo prijeći s dijagnoze na liječenje: otvaranjem puta za dijalog, susret, za osmijeh, izraze nježnosti... To je mreža koju želimo: mreža koja nije načinjena kako bi hvatala u klopku, nego da bi činila slobodnima, da bi čuvala zajednicu slobodnih osoba. Sama Crkva je mreža satkana od euharistijskoga zajedništva u kojemu se jedinstvo ne temelji na “like”, nego na istini, na “amen” kojim svatko prijanja uz Kristovo Tijelo, prihvaćajući druge.

*Iz Vatikana, 24. siječnja 2019.,
spomen svetog Franje Saleškog.*

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA 2019.

Ne radi se samo o migrantima

Draga braćo i sestre, vjera nas uvjerava da je Kraljevstvo Božje već prisutno na tajanstven način (usp. *Gaudium et spes*, 39). No, i u našem dobu moramo sa žalošću konstatirati da ono nailazi na prepreke i protivštine. Nasilni sukobi i pravi i istinski ratovi i dalje razdiru čovječanstvo; nepravde i diskriminacije nižu se jedne za drugom; ekonomske i društvene neravnoteže na lokalnoj ili globalnoj razini teško se mogu prevladati. A cijenu svega toga plaćaju prije svega najsiromašniji i oni u najnepovoljnijem položaju.

U ekonomski najnaprednijim društvima svjedoči se rastućem trendu naglašenog individualizma koji, u sprezi s utilitarističkim mentalitetom i uz pomoć medija, rađa “globalizaciju ravnodušnosti”. U takvim okolnostima, migranti, izbjeglice, prognanici i žrtve trgovine ljudima postali su simbol isključenosti, jer osim nadaća koje stanje u kojem se nalaze sa sobom nosi, često su izvrgnuti negativnom sudu i mišljenju da su oni razlog društvenih nevolja. Postupanje s njima često je zvono za uzbunu koje upozorava na moralno srozavanje kojemu neminovno idemo u susret ako nastavimo davati prostora kulturi odbacivanja. Naime, ako se nastavi tim putem, svaki onaj koji se ne uklapa u prihvaćene norme tjelesnog, mentalnog i društvenog blagostanja u opasnosti je

da bude marginaliziran i isključen.

To je razlog zbog kojeg prisutnost migranata i izbjeglica – i općenito ranjivih i ugroženih ljudi – predstavlja danas poziv da se iznova vratimo nekim od bitnih dimenzija našeg kršćanskog postojanja i naše čovječnosti kojima prijete opasnost da se zanemare u društvu u kojem vlada udobnost i lagodan život. Eto zašto “*ne radi se samo o migrantima*”, to jest, zanimajući se za njih zanimamo se također za nas; vodeći brigu o njima, svi rastemo; slušajući njih, dajemo glas i onom dijelu nas koji možda skrivamo jer se danas na njega ne gleda blagonaklono.

»Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!« (*Mt 14, 27*). *Ne radi se samo o migrantima: radi se također o našim strahovima*. Zloće i prljavštine našega vremena povećavaju »naš strah od “drugih”, nepoznatih, marginaliziranih i stranaca [...]. I to se zamjećuje poglavito danas kad se suočavamo s dolaskom migranata i izbjeglica koji kucaju na naša vrata u potrazi za zaštitom, sigurnošću i boljom budućnošću. U stanovitoj mjeri taj strah je opravdan, među ostalim i zato što nismo pripremljeni za taj susret« (*Homilija, Sacrofano, 15. veljače 2019.*). Ali problem nije u tome što imamo sumnje i strahove. Problem je kad ovi uvjetuju naš način razmišljanja i djelovanja u tolikoj mjeri da postajemo nesnošljivi, zatvoreni, te – a da toga nismo ni svjesni – možda čak i rasisti. I tako nas

strah lišava želje i sposobnosti za susret s drugim, osobom koja se razlikuje od mene; lišava me mogućnosti susreta s Gospodinom (usp. *Homilija na misi za Svjetski dan selilaca i izbjeglica*, 14. siječnja 2018.).

»Ako ljubite one koji vas ljube, kakva li vam plaća? Zar to isto ne čine i carinici?« (Mt 5, 46). *Ne radi se samo o migrantima: radi se o ljubavi*. Svojim djelima ljubavi očitujemo svoju vjeru (usp. *Jak 2*, 18). A najuzvišenija ljubav je ona koju se iskazuje onima koji ne mogu uzvratiti, a možda čak ni zahvaliti. »Radi se također o licu koje želimo dati društvu i vrijednosti svakoga života [...]. Napredak naših naroda [...] ovisi nadasve o sposobnosti da dopustimo da nas prene iz mrtvila i gane osoba koja kuca na vrata i svojim pogledom ogoljuje i prikazuje u pravome svjetlu sve one lažne idole koji mogu zagospodariti našim životom i pretvoriti ga u ropstvo; idole koji obećavaju iluzornu i prolaznu sreću koja je slijepa za živote i patnje drugih« (*Govor u Biskupijskom Caritasu u Rabatu*, 30. ožujka 2019.).

»Neki Samarijanac putujući dođe do njega, vidje ga, sažali se« (Lk 10, 33). *Ne radi se samo o migrantima: radi se o našem čovjstvu*. To što je potaknulo toga Samarijanca – koji je u očima Židova bio stranac – da se zauzastavi jest suosjećanje, osjećaj koji se ne može objasniti na čisto racionalnoj razini. Suosjećanje pogađa najosjetljivije strune naše ljudskosti, pobuđujući neodgodiv poriv da “budemo bližnji” svima onima koje vidimo u teškoćama. Kao što nas sâm Isus uči (usp. *Mt 9*, 35-36; *14*, 13-14; *15*, 32-37), biti suosjećajan znači prepoznati patnju drugoga i odmah prijeći na djelovanje kako bismo ublažili, liječili i spasili. Biti suosjećajan znači dati prostora nježnosti koju današnje društvo često traži od nas da zatomljujemo. »Otvoriti se drugima ne osiromašuje, već obogaćuje, jer nam pomaže da budemo humaniji: prepoznati sebe kao aktivni dio jedne veće cjeline i tumačiti život kao dar za druge; gledati kao cilj ne vlastite interese, nego dobrobit ljudskog roda« (*Govor u džamiji Heydara Alijeva u Bakuu*, Azerbajdžan, 2. listopada 2016.).

»Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih najmanjih jer, kažem vam, anđeli njihovi na nebu uvijek gledaju lice Oca mojega, koji je na nebesima« (Mt 18, 10). *Ne radi se samo o migrantima: radi se o tome da nikoga ne isključujemo*. Današnji je svijet sve više elitistički i okrutan prema isključenima. Zemlje u razvoju nastavlja se osiromašivati za njihova najbolja prirodna i ljudska dobra u korist nekolicine povlaštenih tržišta. Ratovi pogađaju samo neke dijelove svijeta, ali oružje koje se koristi u tim ratovima proizvodi se i prodaje u drugim dijelovima svijeta, koji potom ne žele preuzeti na sebe brigu o izbjeglicama koji su bili prisiljeni napustiti svoje domove upravo zbog istih tih sukoba. Cijenu toga uvijek plaćaju

najmanji, siromašni, najranjiviji, kojima se zabranjuje sjesti za stol i ostavljaju im se samo mrvice s gozbe. »Crkva koja “izlazi” [...] zna preuzeti inicijativu bez straha, ići ususret, tražiti one koji su daleko i poći na raskrižja putova da pozove isključene« (Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 24). Ekskluzivistički razvoj bogatije čini bogatijima a siromašne još siromašnijima. Istinski razvoj, s druge strane, teži tome da uključi sve muškarce i žene svijeta, promičući njihov cjeloviti rast, i pokazuje brigu također za buduće naraštaje.

»Tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga« (Mk 10, 43-44). *Ne radi se samo o migrantima: radi se o tome da se posljednje stavi na prvo mjesto*. Isus Krist od nas traži da ne podlegnemo logici svijeta koja opravdava pronevjeru na štetu drugih radi ostvarivanja vlastite ili koristi moje grupe: “prvo ja, a zatim drugi”! Geslo je pravoga kršćanina naprotiv: “najprije posljednji!” »Individualistički duh je plodno tlo za rast te vrste ravnodušnosti prema bližnjemu koja vodi tome da s njima postupamo kao s pukom stvari kojom se trguje, koja potiče nezainteresiranost za njih kao ljude i na kraju kod pojedinca pobuđuju strah i ciničnost. Nisu li možda upravo to stavovi koje često zauzimamo prema siromašnima, marginaliziranim i posljednjima u društvu? A koliko ovih potonjih imamo u našim društvima! Među njima mislim prvenstveno na migrante, s njihovim bremenom teškoće i patnji, s kojima se suočavaju svakodnevno u, često očajničkoj, potrazi za mjestom gdje će živjeti u miru i dostojanstvu« (*Govor Diplomatskom zboru*, 11. siječnja 2016.). U logici evanđelja posljednji dolazi na prvo mjesto, a mi se moramo staviti u njihovu službu.

»Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju« (Iv 10, 10). *Ne radi se samo o migrantima: radi se o čitavoj osobi, svim ljudima*. U ovim Isusovim riječima nalazimo samu srž njegova poslanja: pobrinuti se da svi prime dar života u punini, prema Očevoj volji. U svakom političkom djelovanju, u svakom programu, u svakom pastoralnom djelovanju uvijek moramo stavljati osobu u središte, u njezinim mnogostrukim dimenzijama, uključujući i duhovnu. A to vrijedi za sve ljude, kojima se treba priznati temeljnu jednakost. Stoga, »razvoj se ne svodi na puki ekonomski rast. Da bi bio autentičan razvoj, on mora biti integralan, a to znači okrenut promicanju svakog čovjeka« (Sv. Pavao VI., Enc. *Populorum progressio*, 14).

»Tako dakle više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih i ukućani Božji« (Ef 2, 19). *Ne radi se samo o migrantima: radi se o izgrađivanju grada za Boga i čovjeka*. U ovom našem dobu, koje se može nazvati također dobom migracijâ, mnogo je nedužnih osoba

koje postaju žrtve “velike prijevare” neobuzdanoga tehnološkog i konzumerističkog razvoja (usp. enc. *Laudato si’*, 34). I tako kreću na put prema “raju” koji neizbježno iznevjeri njihova očekivanja. Njihova prisutnost, koja katkad budi nelagodu, pridonosi razbijanju mita o napretku pridržanom za malobrojne, ali izgrađenom na iskorištavanju mnogih. »Mi sami moramo prvi gledati i pomoći drugima vidjeti u seliocima i izbjeglicama ne samo problem koji treba riješiti, već brata i sestru koje treba prihvatiti, poštivati i ljubiti. Oni su prigoda koju nam pruža providnost da pridonosimo izgradnji pravednijeg društva, savršenije demokracije, solidarnije zemlje, svijeta u kojem će vladati veće bratstvo kao i otvorenije i evanđeoske kršćanske zajednice« (*Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2014.*)

Draga braćo i sestre, odgovor na izazov koji postavljaju suvremene migracije može se sažeti u četiri glagola: *primiti*, *zaštititi*, *promicati* i *integrirati*. Ali, te riječi ne vrijede samo za migrante i izbjeglice. One izražavaju poslanje Crkve prema svima onima koji se nalaze na periferijama života, koje treba primiti, zaštititi, promicati i integrirati. Ako ta četiri glagola budemo provodili u

djelo, pridonosit ćemo izgrađivanju grada za Boga i čovjeka, promicati cjeloviti ljudski razvoj svih ljudi i pomoći također svjetskoj zajednici da se približi ciljevima održivog razvoja koje je sama sebi postavila i koji će se, u protivnom, teško postići.

Riječju, u igri nije samo nešto što se tiče migranata, ne radi se samo o njima, nego o svima nama i o sadašnjosti i budućnosti ljudske obitelji. Migranti, posebno oni koji su najranjiviji, pomažu nam da čitamo “znakove vremena”. Po njima nas Gospodin poziva na obraćenje, oslobađanje od isključivosti, ravnodušnosti i kulture odbacivanja. Po njima Gospodin nas poziva da u potpunosti prihvatimo naš kršćanski život i pridonosimo, svaki prema svome vlastitom pozivom, izgrađivanju svijeta koji sve više odgovara Božjem naumu.

To je želja koju pratim molitvom zazivajući, po zagovoru Djevice Marije, Gospe od Puta, obilje blagoslova na sve migrante i izbjeglice u svijetu i na sve one koji ih prate na njihovu putu.

Iz Vatikana, 27. svibnja 2019.

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA SVJETSKI DAN MISIJÂ 2019.

Kršteni i poslani: Kristova Crkva u misiji u svijetu

Draga braćo i sestre, od čitave sam Crkve zatražio da u mjesecu listopadu 2019. živi izvanredno razdoblje misijskog djelovanja u spomen na stotu godišnjicu apostolskog pisma *Maximum illud* pape Benedikta XV. (30. studenog 1919.). Proročka dalekovidnost njegova apostolskog prijedloga potvrdila mi je koliko je i danas važno obnoviti misijsko djelovanje Crkve te podvrći sudu, kroz prizmu evanđelja, njezino poslanje naviještanja evanđelja i donošenja svijetu spasenje Isusa Krista, umrlog i uskrslog.

Naslov ove poruke glasi jednako kao i tema Misijskog mjeseca listopada: *Kršteni i poslani: Kristova Crkva u misiji u svijetu*. Proslava ovog mjeseca pomoći će nam ponovno otkriti misijsku dimenziju naše vjere u Isusa Krista, vjere koja nam je besplatno dana kao dar na krštenju. Naša sinovska pripadnost Bogu nije nikada pojedinačni, nego je uvijek crkveni čin: iz zajedništva s

Bogom, Ocem, Sinom i Duhom Svetim, mi smo, zajedno s mnogom našom braćom i sestrama, rođeni na novi život. Ovaj božanski život nije proizvod koji se prodaje – mi ne provodimo prozelitizam – nego bogatstvo koje treba darivati, prenositi i naviještati: to je smisao poslanja. Taj smo dar besplatno primili i besplatno ga dijelimo s drugima (usp. *Mt 10, 8*), ne isključujući nikoga. Bog želi da se svi ljudi spase i prispiju spoznaji istine te iskuse njegovo milosrđe zahvaljujući Crkvi, sveopćem sakramentu spasenja (usp. *1 Tim 2, 4*; DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Dogm. konst. *Lumen gentium*, 48).

Crkva je u misiji u svijetu: vjera u Isusa Krista daje nam vidjeti sve stvari u pravome svjetlu omogućujući nam da promatramo svijet Božjim očima i srcem; nada nas otvara vječnim obzorima božanskog života kojeg smo uistinu dionici; ljubav, čiji nam je predokus dan u sakramentima i bratskoj ljubavi, potiče nas ići sve do

ISSN 1332-2354

GODIŠTE XVIII. □ ZAGREB 2019. □ BROJ 1 (25)

